

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU MIAST POLSKICH W VII KADENCJI

**wyciąg ze sprawozdań rocznych,
składanych zgodnie z § 18 Statutu**

2015-2018

Poznań, 28 lutego 2019

1. WPROWADZENIE

VII kadencja jest drugą, w której Związek pozyskał na działalność statutową więcej środków zewnętrznych na realizację projektów, niż ze składek członkowskich. W latach 2017 i 2018 środki, którymi dysponowaliśmy, przekraczały 10 mln zł rocznie.

Dzięki **znacznym środkom pozyskanym z innych źródeł** poszerzyliśmy zakres działalności, zwłaszcza w zakresie monitoringu rozwoju miast i wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami. Niestety - już po raz drugi - opóźnione rozpoczęcie nowego projektu norweskiego, spowodowało **przejęciową nierównowagę** w finansach Związku w latach 2017 i 2018 (poprzednio taka sytuacja miała miejsce w roku 2012). W poprzedniej kadencji odzyskanie równowagi nastąpiło w ciągu dwóch lat. Obecnie planujemy przywrócenie równowagi również w ciągu dwóch lat. Będzie to możliwe dzięki realizacji **nowego projektu predefiniowanego ze środków norweskich**, który rozpocznie się w kwietniu br. Stała współpraca finansowa z bankiem, który dobrze zna nasze finanse, umożliwi nam korzystanie z odnawialnego kredytu krótkoterminowego, który spłacamy w I kwartale nowego roku, a który jest znacznie korzystniejszy od kredytu długoterminowego.

Lobbing legislacyjny, prowadzony za pośrednictwem Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisji sejmowych i senackich oraz Kancelarii Prezydenta RP, był w minionej kadencji trudniejszy niż poprzednio. W roku 2015, przed zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi, w sejmie **nie udało się dokończyć kilku ważnych spraw**, a w latach 2016-18 musieliśmy się skupić na **obronie przed niekorzystnymi zmianami**, zamiast na dokończeniu reform decentralizacyjnych. Po drodze udało się wprowadzić uzyskać kilka zmian prawnych, o które zabiegaliśmy przez wiele lat, jednak nie zmienia to ogólnego bilansu kadencji.

Jeszcze przed wyborami została uchwalona **ustawa o rewitalizacji**, bazująca na projekcie Związku Miast Polskich i Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, a także wprowadzona **opłata reklamowa**, jednak nie bez wątpliwości interpretacyjnych.

Ze spraw **niedokończonych** w poprzedniej kadencji parlamentu, których brak jest najbardziej odczuwalny, trzeba wymienić przede wszystkim:

- klauzule generalne i nowy mechanizm współpracy terytorialnej w obszarach funkcjonalnych z projektu "prezydenckiego",
- mała nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- niewprowadzenie w życie ustawy metropolitalnej, co ułatwiło jej uchylene po wyborach.

W nowej kadencji parlamentu dominowała **obrona przed niekorzystnymi zmianami**. W jej ramach **udało się**:

- obronić zamówienia *in-house* w gospodarce odpadami,
- zablokować nowelizację ustawy o RIO (veto prezydenta na nasz wniosek),

- zablokować projekt odebrania gminom skomunalizowanych terenów, które przed 27 maja 1990 roku były we władaniu PKP,
- zablokować antysamorządową ustawę "warszawską" (głównie dzięki sprzeciwowi Warszawy i referendum w gminach podwarszawskich),
- skłonić projektodawców do wycofania się z części zmian zawartych w poselskim projekcie ustawy o zwiększeniu udziału obywateli w życiu publicznym,
- uzyskać niewielkie zmiany w nowym prawie wyborczym,
- zablokować niekonstytucyjny projekt ustawy o jawności w życiu publicznym.

Niestety **nie udało się obronić przed:**

- zmianą obowiązku szkolnego z 6 do 7 lat,
- niekorzystną, nieprzygotowaną i niedofinansowaną reformą oświaty,
- samowolą kuratorów, którzy blokują optymalizację sieci szkół, nie ponosząc żadnej odpowiedzialności finansowej,
- ograniczeniem do dwóch liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów, choć udało się zablokować działanie tego przepisu wstecz i wydłużyć kadencję do 5 lat,
- populistyczną obniżką zamrożonych od wielu lat wynagrodzeń pracowników samorządowych, pochodzących z wyboru (powrót do poziomu z 2010 r.),
- odebraniem kilku ważnych kompetencji samorządowi województw.

Mimo tych niekorzystnych okoliczności i zdarzeń, kilka istotnych dla miast spraw zostało **pozytywnie załatwionych**, w tym zwłaszcza:

- częściowe zmiany w art. 243 ustawy o finansach publicznych (limit zadłużenia),
- zmiana w art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dzięki której wszelkie zmiany w miejscowych planach, które nie wynikają z woli samych gmin, nie rodzą roszczeń odszkodowawczych.

Stan finansów samorządowych, mimo korzystnej koniunktury gospodarczej, widocznej w finansach państwa, **nie ulega poprawie** z powodu:

- systematycznego niedofinansowania zadań zleconych,
- drastycznie pogłębiającego się niedofinansowania oświaty,
- destabilizacji rynku odpadów komunalnych przy braku rozwiązań systemowych,
- wzrostu cen energii i wielu usług związanych z utrzymaniem i rozwojem infrastruktury komunalnej.

Zaopiniowaliśmy pozytywnie **Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju**, doceniając zawarte w niej elementy polityki miejskiej, na razie jednak wdrożone w niewielkim stopniu. Po uwzględnieniu wielu naszych uwag 2 lata temu zaopiniowaliśmy pozytywnie projekt **Kodeksu urbanistycznego**, któremu jednak nie nadano dalszego biegu.

W ramach prac Komisji Wspólnej udało się uzgodnić wiele rozporządzeń, w tym tak ważne, jak np. taryfy opłat za wodę i ścieki, jednak ważne projekty ustaw były kierowane do sejmu jako poselskie, które nie podlegają opiniowaniu przez Komisję.

W 2018 roku **nadzwyczajnym priorytetem** Związku i miast było osiągnięcie **wysokiej frekwencji w wyborach samorządowych**. Była to nasza odpowiedź na prowadzoną zwłaszcza w telewizji publicznej akcję przedstawiania samorządu terytorialnego w złym świetle. 75 miast wpłaciło dobrowolną opłatę na sfinansowanie **kampanii informacyjno-edukacyjnej**, której celem była poprawa wizerunku samorządu terytorialnego w opinii społecznej i zwiększenie zainteresowania udziałem w wyborach i w bieżącej działalności samorządu. Niewątpliwie przyczyniliśmy się do tego, że **frekwencja w wyborach samorządowych była najwyższa ze wszystkich odnotowanych po 4 czerwca 1989 r.** (nie licząc wyborów prezydenckich), co wzmacnia mandat społeczny obecnych samorządowców.

Realizowane były **projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych**, dotyczące rozwoju miast i jakości usług publicznych oraz wymianę doświadczeń w zarządzaniu miastami:

- w 2016 roku zakończyliśmy rozpoczęty w lipcu 2012 r. projekt predefiniowany „**Współpraca JST na rzecz rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych**” („2. projekt norweski”),
- w 2017 roku rozpoczęliśmy realizację strategicznego projektu „**System monitorowania usług publicznych**” (SMUP), który ma stworzyć nową platformę statystyki publicznej,
- od 2016 r. uczestniczymy w projekcie „**Podnoszenie jakości usług publicznych w miastach**”, realizowanym we współpracy z urzędami miast, które zgłosiły akces do projektu,
- od 2017 roku uczestniczymy w projekcie „**Rozwój PPP w Polsce**”,
- w latach 2016-17 zrealizowaliśmy projekt „**Polsko-norweska platforma poszanowania energii**”, który obejmował mini-granty dla miast, które zgłosiły akces,
- zrealizowaliśmy 5 projektów dotyczących **współpracy z Ukrainą** (2 ze środków MSZ, 2 z innych źródeł oraz - wspólnie z MliR - projekt z funduszu współpracy polsko-norweskiej),
- realizujemy finansowany z różnych źródeł projekt „**Upamiętnienie deportacji obywateli polskich z ziem wcielonych do III Rzeszy**” (zaprezentowany w 2018 r. w Niemczech),
- współprowadzimy Krajowy Punkt Kontaktowy **Urbact II** (międzynarodowa wymiana doświadczeń w zarządzaniu rozwojem miast),
- ponadto korzystaliśmy z dofinansowania w programie MKiDN (1 projekt), programu "Niepodległa" (2 projekty na 100-lecie Związku) i kilku innych programów.

Szczegółowy opis projektów jest dostępny w dorocznych sprawozdaniach Zarządu.

Działania realizowane w projektach zapewniały szeroki udział przedstawicieli miast i prowadzenie **wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami**. Była ona uzupełniana przez wymianę doświadczeń prowadzoną za pośrednictwem komisji Związku, których aktywność jest jednak bardzo zróżnicowana, a także w ramach konferencji, z których najważniejszą był I Kongres Polityki Miejskiej w 2017 roku w Krakowie.

Na nasze zlecenie zostały opracowane **opinie i ekspertyzy prawne**, w tym wspierające wystąpienia miast do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach ważnych dla ogółu miast.

2. CELE STATUTOWE I PROGRAMOWE

Główne **cele statutowe** Związku to wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju miast. Są one realizowane poprzez:

- reprezentowanie miast na forum ogólnopolskim i międzynarodowym we wszystkich wspólnych sprawach,
- inspirowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, dotyczących samorządu terytorialnego,
- organizowanie wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami,
- podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych i kulturalnych,
- prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej.

Cele te są realizowane przez **podejmowanie działań określonych w uchwałach i wnioskach Zgromadzenia Ogólnego Związku**. Zarząd, kierując się tymi postanowieniami, podejmuje swoje czynności na podstawie:

- sugestii miast członkowskich, zawartych w pismach do Związku, a także w wynikach ankiet przeprowadzanych przez Biuro Związku,
- projektów i wniosków komisji problemowych Związku,
- zamawianych ekspertyz,
- materiałów przygotowywanych przez Biuro,
- z własnej inicjatywy.

Cele programowe na VII kadencję zostały sformułowane przez Zgromadzenie Ogólne, które odbyło się 5 marca 2015 roku w **Poznaniu**, w sposób następujący:

- dokończenie decentralizacji finansów publicznych - uzyskanie systemowych rozwiązań w zakresie finansów samorządowych, w tym:
  - uwzględnienie standardów wykonywania usług publicznych,
  - przywrócenie zasady rekompensowania ubytków w dochodach własnych,
  - wprowadzenie podatku od wartości nieruchomości, przynajmniej w odniesieniu do gruntów,
  - zwrot podatku VAT od inwestycji publicznych;
- wprowadzenie zasady *jedno miasto - jeden gospodarz*;
- obrona wywalzonego zakresu decentralizacji spraw publicznych;
- usunięcie zbędnych nadregulacji prawnych, ograniczających autonomię miast w realizacji zadań własnych;
- przywrócenie wpływu miast na ład przestrzenny (nowa ustawa);
- uchwalenie ustawy o rewitalizacji obszarów zurbanizowanych,
- przywrócenie zamówień *in-house* w zagospodarowaniu odpadów stałych.

a. DZIAŁANIA WEWNĄTRZZWIĄZKOWE:

Związek kontynuował cele przyjęte na VI kadencję, w których Delegaci podkreślali, że Związek jest silny tym, co mogą wnieść do naszej działalności miasta członkowskie - musi więc lepiej wykorzystać ich potencjał.

W VI kadencji Związek kontynuował działania związane ze:

a) wzmocnieniem Związku przez aktywność miast:

- wykorzystanie w tym celu możliwości, jakie stwarza ustawa o prowadzeniu polityki rozwoju (komitety monitorujące RPO, których członków wskazuje m. in. ZMP);
- wykorzystanie w tym celu komisji Związku;

b) zwiększeniem profesjonalizmu w wymianie doświadczeń, w oparciu o własną bazę danych o miastach (SAS), która powinna umożliwić:

- praktyczne wnioski dotyczące zarządzania miastami;
- dobrze uzasadnione opinie o projektach ustaw;
- dobrze uargumentowane własne inicjatywy legislacyjne;
- kontynuowanie starań o pożądane zmiany w statystyce publicznej;

c) lepsze wykorzystanie naszych przedstawicieli w instytucjach krajowych i zagranicznych:

- aktywniejsza obecność przedstawicieli Związku w pracach komisji parlamentarnych;
- aktywniejszy udział w naszych przedstawicieli w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w jej zespołach;
- aktywniejszy udział w pracach Zarządu i komisji naszych przedstawicieli w Komitecie Regionów i CLRAE;

d) lepsze wykorzystanie bazy ekspertyz i analiz:

- utworzenie bazy opracowań do dyspozycji miast członkowskich;
- wykorzystanie własnych opracowań i opinii prawnych;
- wykorzystanie opracowań i opinii udostępnionych przez miasta;

e) zdynamizowanie działalności informacyjnej Związku:

- zaprojektowanie i uruchomienie nowej strony internetowej;
- zorganizowanie aktywnych relacji służb informacyjnych Związku i miast;
- zwiększenie obecności Związku w mediach (w tym społecznościowych).

b. PRIORYTETY LEGISLACYJNE:

1. Finanse miast:
  - stabilizacja finansowania oświaty,
  - zmiany w ustawie o finansach publicznych, w tym w art. 243,
  - adekwatne finansowanie zadań zleconych i zadań silnie uregulowanych (standardy finansowe),
  - zmiany w systemie wyrównawczym,
  - powiązanie podatku od nieruchomości (gruntowych) z ich wartością.
2. Przywrócenie wpływu miast na ład przestrzenny (nowa ustawa).
3. Przywrócenie klauzul generalnych (samodzielność w realizacji zadań własnych).
4. Polityka miejska w polityce rozwoju (centralnej i regionalnej).
5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.
6. Zarządzanie drogami w miastach.
7. Miasta prezydenckie – miastami na prawach powiatu.
8. Wprowadzenie rozwiązań systemowych w gospodarce odpadami.

ad 1. Największym problemem, jaki dziś stoi przed miastami, jest **pogarszająca się sytuacja finansowa. Skala potrzeb rozwojowych i modernizacyjnych znacznie przekracza obecne możliwości budżetów** miast. Zniesienie kategoryzacji gmin w zakresie subwencji ogólnej oznaczało **zignorowanie faktu**, że **koszty wykonania wielu zadań są w miastach większe** (i rosną wraz ze wzrostem liczby mieszkańców), a także drugiego faktu, że miasta obsługują pod wieloma względami mieszkańców obszarów sięgających daleko poza ich granice. System wyrównawczy wymaga modyfikacji - musi **uwzględnić nie tylko zróżnicowanie poziomu dochodów, ale także zróżnicowanie kosztów realizacji zadań**. System w obecnej formie jest niesprawiedliwy, co uznał Trybunał Konstytucyjny, nakazując zmiany.

Dramatycznie niedofinansowane są gminne zadania oświatowe. Wynika to z braku wpływu gmin na najważniejsze parametry realizacji tych zadań, które są ustalane w negocjacjach rządu ze związkami zawodowymi. Skalę trudności pogłębiła jeszcze nieprzygotowana i kosztowna reforma systemu edukacji, na którą nie przeznaczono obiecanych środków. Poziom „dopłat” gmin do szkół ze środków własnych wzrósł z 32% w 2004 r. do prawie 44% w roku 2017 (w gminach wiejskich wynosi on już 41%, w gminach miejsko-wiejskich - 53%, w miastach na prawach powiatu - 55%, a w gminach miejskich - 63%).

Pogorszenie się w ostatnich latach stanu finansów miast następuje mimo dobrej koniunktury gospodarczej. Jest ono efektem niedofinansowania oświaty i zadań zleconych, przekazywania nowych zadań bez wystarczających środków i coraz szybszego wzrostu kosztów realizacji wielu zadań.

Zwiększenie możliwości finansowych miast może nastąpić nie tylko w wyniku przesuwania środków publicznych z budżetu centralnego, choć oczywiście **konieczność przekazywania odpowiednich środków wraz z nowymi zadaniami** pozostaje naszym postulatem zasadniczym, bo wynikającym z gwarancji konstytucyjnej. Jednak to zwiększenie może nastąpić także innymi metodami, wśród których można wymienić:

- przywrócenie zasady **rekompensowania ubytków finansowych, wynikających ze zmian ustawowych**;
- zwiększenie możliwości **finansowania budowy infrastruktury** lokalnej z podatku od nieruchomości (zwłaszcza gruntowego);
- zniesienie barier w **dysponowaniu majątkiem własnym**;
- poszerzenie katalogu instrumentów **lokalnej polityki finansowej**;
- poszerzenie możliwości podejmowania **partnerstwa publiczno-prywatnego**;
- wprowadzenie rzeczywistej **autonomii w zakresie podatków i opłat lokalnych**;
- zwiększenie **dywersyfikacji dochodów miast** (w tym samorządowych części PIT);
- rezygnacja z opodatkowania publicznych inwestycji komunalnych **podatkiem VAT** (zwrot nieodliczonego VAT-u w formie, która będzie możliwa).

ad 2. Drugim problemem o zasadniczym znaczeniu jest **rozwój przestrzenny** miast. Lokalna polityka przestrzenna została w znacznym stopniu **unicestwiona**, poprzez:

- nieprzemyślane unieważnienie ponad połowy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (pod pozorem poszanowania prawa własności),
- wprowadzenie możliwości podejmowania decyzji o zagospodarowaniu przestrzeni w trybie administracyjnym, z pominięciem ustawowego jej gospodarza – rady gminy,
- sprowadzenie roli urbanistów oraz architektów (po dopisaniu przez komisję sejmową słów „i architektów”) do przygotowywania projektów decyzji administracyjnych,
- niezapewnienie gminom możliwości generowania dochodów umożliwiających wyposażenie obszarów rozwojowych w niezbędną infrastrukturę (fikcyjna renta planistyczna, zaniechanie reformy podatku od nieruchomości i opłat adjacencckich),
- likwidacja (zamiast wzmocnienia) instrumentów koordynacji rozwoju lokalnego, co spowodowało praktyczną utratę kontroli procesów suburbanizacji.

ad 3. Tylko przywrócenie **klauzul generalnych** w ustawach ustrojowych może pomóc JST w walce o samodzielność w realizacji zadań własnych i ograniczyć skłonność rządu i resortów do nadregulacji prawnych, wszechobecnych zwłaszcza w edukacji i pomocy społecznej.

ad 4. **Polityka miejska** uzyskała w wyniku naszych starań stosowne miejsce w prawie, w tym w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Obecnie wymaga **implementacji** do programów operacyjnych rządu oraz samorządów poszczególnych województw.

ad. 5. Przyjęcie **ustawy o rewitalizacji**, na podstawie samorządowego (ZMP i ŚZGiP) projektu, spowodowało wprowadzenie odnowy miast do polskiego systemu prawnego. Bardzo często jest ona wciąż traktowana instrumentalnie, służąc do pozyskiwania z różnych źródeł środków na działania modernizacyjne. Tymczasem jest ona pomyślana jako jedna z metod zintegrowanego rozwoju miast, polegająca na odnowie zdegradowanych dzielnic poprzez modernizację obecnych albo wprowadzanie nowych funkcji. Brakuje również odpowiedniego programu rządowego oraz dostosowanych do lokalnej specyfiki programów regionalnych.

ad 6. Odrębną kwestią jest **zarządzanie drogami**, czyli na obszarach miejskich - ulicami. Tworzą one spójny, jednolity układ komunikacyjny, ale - poza miastami na prawach powiatu - mają zwykle czterech gospodarzy (miasto, powiat, województwo, GDDKiA). **Gospodarzem dróg w granicach miasta powinien być burmistrz**, co od lat potwierdzają nasi partnerzy z rządu i sejmu, ale - jak dotąd - nic konkretnego z tego nie wynika. Także **zarządzanie ruchem** na drogach miejskich, które stanowią jednolity system ulic, powinno należeć do burmistrza.

W tym obszarze jest jednak jeszcze drugi poważny problem: w 2003 roku, przy zmianie ustawy o finansach samorządowych **środki na drogi wojewódzkie i krajowe w miastach na prawach powiatu zostały tym miastom odebrane**. W dodatku w tym samym czasie, w ustawie o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym zapisano, że miasta na prawach powiatu nie mogą korzystać z dofinansowania z KFD. Trzeba jasno stwierdzić, że jest to przejaw niczym nie uzasadnionej **dyskryminacji**.

ad 7. Związek stoi na stanowisku, że należy otworzyć możliwość ubiegania się o uprawnienia miasta na prawach powiatu także innym miastom prezydenckim, gdyż obecna lista stanowi wynik splotu różnych okoliczności i uwzględnienia kryteriów, które spełniają jeszcze inne miasta, obecnie nie posiadające tych uprawnień.

ad 8. Związek podkreśla, że niezbędne jest stworzenie **kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych**, który - oprócz spójnych przepisów kilku tworzących go ustaw - musi doprowadzić do:

- zwiększenia zainteresowania obywateli segregacją,
- rozwiązania problemu braku segregacji w osiedlach budownictwa wielorodzinnego,
- stworzenia rynku odbiorców odzyskiwanych surowców wtórnych oraz
- wyegzekwowania odpowiedzialności producentów różnych towarów i opakowań.

Nie wystarczy uchwalenie z wielkim opóźnieniem niespójnych przepisów i przerzucenie odpowiedzialności na gminy. Nie wystarczy kolejna nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zmian wymaga przede wszystkim ustawa o odpadach i przepisy dotyczące opakowań.

3. ORGANY ZWIĄZKU

1. Zgromadzenie Ogólne

W skład **Zgromadzenia Ogólnego**, na podstawie uchwał rad 300 miast członkowskich, wchodziło w VII kadencji (stan na 16 listopada 2018):

- 81 prezydentów miast i 1 zastępca prezydenta,
- 209 burmistrzów oraz 1 zastępca burmistrza,
- 5 przewodniczących rady, 2 radnych,
- 1 sekretarz miasta.

W dniu **28 lutego 2019 r.** Związek liczył **306 miast**.

W VII kadencji do Związku **przystąpiły 33 miasta**: Biała Piska, Białystok, Błaszki, Chełmno, Gniewkowo, Koronowo, Krosno, Krynica Morska, Łomianki, Mielno, Milicz, Ostrołęka, Pabianice, Pajęczno, Prószków, Przedbórz, Puck, Radymno, Radzymin, Rychwał, Siechnice, Siewierz, Stepnica, Ustrzyki Dolne, Władysławowo, Wodzisław Śląski, Wołów, Wrocław, Zduńska Wola, Zgierz, Zgorzelec, Żuromin.

Ze Związku wystąpiło 29 miast: Augustów, Biały Bór, Bogatynia, Brzeziny, Chocianów, Człuchów, Działdowo, Gostynin, Jastrzębie Zdrój, Kłodawa, Kłodzko, Koronowo, Kraśnik, Kunów, Limanowa, Mszana Dolna, Nowa Dęba, Radzyń Podlaski, Rychwał, Skoczów, Słubice, Sulęcín, Szczecin, Szklarska Poręba, Wyrzysk, Wysokie Mazowieckie, Zduńska Wola, Zamość, Zgierz, Żnin.

XXXVI sprawozdawczo-wyborcze Zgromadzenie Ogólne, które odbyło się w 5 marca 2015 roku w Poznaniu zostało zorganizowane - wraz ze zgromadzeniami ogólnymi pozostałych ogólnopolskich organizacji samorządowych - w przeddzień Kongresu 25-lecia samorządu Terytorialnego w Poznaniu. W posiedzeniu wzięli udział zaproszeni goście: Frederic Vallier, sekretarz generalny CEMR oraz Juri Vilkuł, przewodniczący Związku Miast Ukrainy. Zgromadzenie przyjęło sprawozdanie z VI kadencji i z działalności Związku w roku 2014, wybrało władze Związku na nową kadencję: Zarząd (25 osób) i komisję Rewizyjną (5 osób). Zgodnie z ukształtowaną w połowie lat 90. tradycją, dla zapewnienia apolityczności władz, dokonano podziału miejsc w Zarządzie i Komisji Rewizyjnej proporcjonalnie do przynależności delegatów (największą grupą polityczną w ZO byli delegaci niezależni, którzy mieli bezwzględną większość w składzie ZO).

Prezesem Związku został wybrany **Zygmunt FRANKIEWICZ**, prezydent **Gliwic**.

Członkami **Zarządu** zostali wybrani (z dwoma zmianami w trakcie kadencji):

- **Jacek MAJCHROWSKI**, prezydent **Krakowa**, wiceprezes,
- **Marcin Pluta**, burmistrz **Brzezin**, wiceprezes,
- **Krzysztof ŻUK**, prezydent **Lublina**, wiceprezes,
- **Krzysztof KOSIŃSKI**, prezydent **Ciechanowa**, sekretarz,
- **Andrzej PIETRASIK**, burmistrz **Płońska**, skarbnik,

- **Tomasz ANDRUKIEWICZ**, prezydent **Ełku**
- **Ryszard BREJZA**, prezydent **Inowrocławia**,
- **Robert CHOMA**, prezydent **Przemysła**
- **Andrzej DZIUBA**, prezydent **Tychów**,
- **Mieczysław GOŁUŃSKI**, burmistrz **Kartuz**
- **Janusz GROMEK**, prezydent **Kołobrzegu**,
- **Jarosław GÓRCZYŃSKI**, prezydent **Ostrowca Świętokrzyskiego**
- **Jacek JAŚKOWIAK**, prezydent **Poznania**, (od 21 marca 2017),
- **Krzysztof JAŹDŹYK**, prezydent **Skierniewic**
- **Tomasz KACPRZAK**, przewodniczący RM **Łodzi**,
- **Bogusław KARAKULA**, burmistrz **Sokołowa Podlaskiego**,
- **Jacek KARNOWSKI**, prezydent **Sopotu**,
- **Adam LEWANDOWSKI**, burmistrz **Śremu**
- **Zbigniew PODRAZA**, prezydent **Dąbrowy Górniczej**,
- **Piotr PSIKUS**, burmistrz **Kępna**,
- **Zofia TRĘBICKA**, radna Miasta Stołecznego **Warszawy** (30 maja 2016),
- **Roman SZEŁEMEJ**, prezydent **Wałbrzycha**
- **Szymon SZYŃKOWSKI vel SĘK**, radny RM **Poznania** (do 28 lutego 2017)
- **Wadim TYSZKIEWICZ**, prezydent **Nowej Soli**
- **Dorota ZBIŃKOWSKA**, radna Miasta Stołecznego **Warszawy** (od 21 marca 2017),
- **Janusz ŻMURKIEWICZ**, prezydent **Świnoujścia**.

Członkami **Komisji Rewizyjnej** zostali wybrani (z jedną zmianą w trakcie kadencji):

- **Tadeusz KRZAKOWSKI**, prezydent **Legnicy**, przewodniczący,
- **Ryszard PABIAN**, burmistrz **Jasła**, wiceprzewodniczący,
- **Julian JOKŚ**, burmistrz **Krotoszyna** (do 3 marca 2016),
- **Krzysztof NUSZKIEWICZ**, burmistrz **Pułtuska** (od 3 marca 2016),
- **Elżbieta RADWAN**, burmistrz **Wołomina**,
- **Radosław WITKOWSKI**, prezydent **Radomia**.

Zgromadzenia Ogólne, po zapoznaniu się z opinią Komisji Rewizyjnej, przyjmują doroczne sprawozdania Zarządu z działalności Związku, sprawozdania finansowe z wykonania budżetu Związku oraz bilans Związku. Ponadto przyjmują założenia programu działania Związku oraz budżet Związku na bieżący rok.

Kolejne posiedzenia ZO odbyły się w: Dąbrowie Górniczej 3-4 marca 2016, Serocku 21-22 marca 2017, Krakowie 16 października 2017 r. (nadzwyczajne), Warszawie 15 grudnia 2017 i Żywcu 1-2 marca 2018. Podczas Zgromadzeń debata merytoryczna skupia się głównie na problematyce finansowej oraz bieżących problemach dotyczących funkcjonowania JST. W jej wyniku przyjmowane są **stanowiska, uchwały i wnioski**.

Podczas VII kadencji Zgromadzenie Ogólne przyjęło następujące stanowiska:

- Uchwała z dnia 5 marca 2015 roku – wniosek o jak najszybsze przeprowadzenie procesu legislacyjnego umożliwiającego wejście w życie ustawy o rewitalizacji,
- stanowisko z dnia 3-4 marca 2016 w sprawie konsolidacji podatku VAT w gminach,
- stanowisko z dnia 3-4 marca 2016 w sprawie zmian w systemie edukacji,
- stanowisko z dnia 21-22 marca 2017 w sprawie zawieszenia udziału w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- stanowisko z dnia 21-22 marca 2017 w sprawie projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego,
- stanowisko z dnia 21-22 marca 2017 w sprawie finansowania zadań oświatowych,
- stanowisko z dnia 15 grudnia 2017 w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki.

W VII kadencji do priorytetów programowych zaliczono: systemowe rozwiązania w zakresie finansów samorządowych; uwzględnienie zasady *jedno miasto - jeden gospodarz*; obrona wywalczonego zakresu decentralizacji spraw publicznych; usunięcie zbędnych nadregulacji prawnych, ograniczających autonomię miast; przywrócenie wpływu miast na ład przestrzenny; uchwalenie ustawy o rewitalizacji obszarów zurbanizowanych; przywrócenie zamówień *in-house* w zagospodarowaniu odpadów stałych.

2. Zarząd

W ciągu VII kadencji **Zarząd** - organ wykonawczy Związku, odbył **48 posiedzeń**, obradując **w 36 miastach** członkowskich: Brzezinach, Bydgoszczy, Bytomiu, Ciechanowie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Drawsku Pomorskim, Ełku, Gdańsku, Gliwicach (2), Jarocinie, Jaśle, Kartuzach, Kępnie, Krakowie, Lublinie, Łodzi (2), Malborku, Ostrowcu Święto-krzyskim, Piotrkowie Trybunalskim, Piasecznie, Poznaniu (3), Przemyślu, Serocku, Sokołowie Podlaskim, Skierniewicach, Sopocie (2), Starym Sączu, Śremie, Szczecinku, Tychach, Warszawie (7), Wołominie, Wrocławiu (2), Wałbrzychu i Żywcu.

Staramy się, by spotkania Zarządu odbywały się w różnych miastach, co stwarza okazję do zapoznania się z problemami miast o różnej wielkości i położeniu geograficznym (patrz mapka) oraz przy okazji ważnych wydarzeń w miastach. W posiedzeniach Zarządu uczestniczą również członkowie Komisji Rewizyjnej, zaproszeni goście i eksperci. Często zapraszamy również prezydentów i burmistrzów z województw, w którym organizowane jest posiedzenie Zarządu.

Najważniejsze stanowiska przyjęte przez Zarząd w trakcie VII kadencji dotyczyły:

2015

- uprawnień emerytalnych strażników miejskich
- dopalaczy
- delimitacji obszarów funkcjonalnych

- polityki miejskiej 2007-2013
- projektu nowej ustawy PZP
- małej nowelizacji upzp
- propozycji zmian ZMP do projektu ustawy o związkach metropolitalnych
- projektu Krajowej Polityki Miejskiej
- fotoradarów w strażach miejskich
- Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządowego
- powiatu - związku metropolitalnego
- przyłączy kanalizacyjnych
- zmian do ustawy trzeźwościowej
- poselskiego projektu zmian w ustawie o ochronie praw lokatorów... (druk 74)
- obowiązku szkolnego
- kwoty wolnej od podatku PIT (druk 51)
- selektywnej zbiórki odpadów

2016

- zasad kształtowania wynagrodzeń w spółkach
- opłat parkingowych i polityki parkingowej
- zakazu sprzedaży nieruchomości rolnych
- ustawy o konsolidacji VAT
- zamówień *in-house* w nowej ustawie PZP
- ustawy drogi publiczne i finansowanie infrastruktury transportu lądowego
- projektu nowelizacji KPA
- sprzedaży gruntów rolnych
- projektu zmian w ustawie działowej
- stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów
- Prawa wodnego - opłat za wodę
- ochrony zabytków i opieki nad zabytkami
- projektu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- centrów urazowych dla dzieci
- standardów noclegowni
- przekształcenia współużytkowania wieczystego gruntów we współwłasność
- poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny
- badań psychologicznych strażników miejskich
- skrócenia okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektronicznej
- obywatelskiego (ZNP) projektu zmian w finansowaniu oświaty
- zmian w ustawie o drogach publicznych
- planowanych zmian w oświacie
- Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa
- nowelizacji ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego

- projektu zmiany ustawy o RIO
- projektu Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- nowelizacji ustawy o pracownikach samorządowych
- Kodeksu urbanistyczno-budowlanego
- projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług
- wstępnych uwag do projektu Kodeksu Urbanistyczno-Budowlanego
- projektu założeń ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej
- propozycji rozwiązań prawnych wprowadzających system podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej

2017

- jakości stanowienia prawa w Polsce i jej wpływu na funkcjonowanie JST
- projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego
- ograniczenia liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast
- projektu zmiany rozporządzenia rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych
- projektu ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej
- pilnej nowelizacji przepisów regulujących wycinkę drzew i krzewów
- projektu ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjenta
- poselskiego projektu ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy
- projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw
- projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych
- niezbędnych zmian w przepisach dotyczących podatku od nieruchomości
- projektu ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych
- projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast
- planowanych zmian w ustawie o działalności leczniczej
- projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z systemem wsparcia rodziny
- projektu zmiany zasad pobierania opłat za parkowanie samochodów
- poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw
- rządowego projektu ustawy o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
- finansowania zadań zleconych
- dofinansowania ze środków UE sieci dróg krajowych poza siecią TEN-T
- projektu ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości
- projektu ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych
- nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami

- działań dotyczących miasta i gminy Drawsko Pomorskie
- Pakietu dla średnich miast - rekomendacje Zarządu Związku Miast Polskich
- projektu ustawy o jawności życia publicznego
- poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w życiu publicznym
- statusu drogi krajowej nr 12

2018

- pilnej potrzeby zwiększenia nakładów na zajęcia pozalekcyjne w szkołach
- finansowanie oświaty - list do Premiera
- projektu ustawy o wspieraniu nowych inwestycji
- proponowanych zmian w art. 243 ustawy o finansach publicznych
- projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących
- systemu wynagrodzeń pracowników samorządowych zatrudnianych na podstawie wyboru
- termomodernizacji
- zmian ustawy o samorządzie gminnym, dotyczące regulacji budżetów obywatelskich (partycypacyjnych)
- potrzeby wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych
- wydatków majątkowych JST
- projektu porozumienia w sprawie określenia warunków organizacyjno-administracyjnych i technicznych obsługi urzędników wyborczych ...
- projektu rozporządzenia regulującego sposób przekazywania, przechowania udostępniania dokumentów z wyborów
- projektu zmiany ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej
- projektu rozporządzenia Rady Ministrów regulującego szczegółowe warunki realizacji rządowego programu Dobry start
- projektu ustawy o wspieraniu nowych inwestycji
- projektu ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym oraz niektórych innych ustaw
- projektu rozporządzenia MI zmieniającego roz. w sprawie wzorów zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i wzoru licencji
- projektu ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami
- projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej
- potrzeby podjęcia inicjatywy legislacyjnej dotyczącej najmu krótkoterminowego
- nowej wersji projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących
- podwyżek cen energii elektrycznej
- projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo prasowe

- organizacji i przebiegu wyborów samorządowych w 2018 r.
- konieczności pilnych zmian w przepisach dotyczących planowania przestrzennego

2019

- senackiego projektu zmian w ustawie o gospodarce nieruchomościami i ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe
- projektu nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

3. Komisje problemowe

Składy komisji ukształtowały się w II kwartale 2015 roku. W Związku działa 17 komisji problemowych, do których miasta zgłosiły ponad 650 osób. Działalność komisji problemowych jest jedną z najważniejszych metod pozyskiwania przez Związek materiałów merytorycznych. Działalność komisji jest bardzo zróżnicowana: zależy od wachlarza zainteresowań i aktywności ich członków, predyspozycji organizatorskich przewodniczącego i oczywiście kierowanej do nich problematyki merytorycznej przez Zarząd oraz Biuro Związku. Wielką rolę w organizowaniu spotkań komisji odgrywają miasta, które goszczą kolejne ich posiedzenia. Nie tylko udostępniają pomieszczenia na obrady i ponoszą część kosztów, ale także organizują wizyty studyjne w miejskich jednostkach organizacyjnych, które są ważne z punktu widzenia danej komisji. Ta praktyka pozwala członkom komisji na zapoznanie się ze specyficznymi problemami różnych miast, co uatrakcyjnia wymianę doświadczeń. Część posiedzeń organizujemy w Warszawie ze względu na łatwy dojazd. Posiedzenia Komisji, są często organizowane przez miasta gospodarzy w sposób, który umożliwia ich uczestnikom zapoznanie się z rozwiązaniami wypracowanymi przez miasto w danej dziedzinie. Większość Komisji cieszy się dużym powodzeniem, o czym świadczy wysoka frekwencja oraz fakt, że coraz więcej jest spotkań dwudniowych. Szczególne podziękowanie należy się Radzie Miasta Warszawy, która udostępnia swoje pomieszczenia na dość częste posiedzenia komisji w stolicy. Niektóre posiedzenia odbywają się przy okazji wydarzeń tematycznie związanych z zakresem działania komisji, albo ich posiedzenia stają się okazją do zorganizowania przez miasto goszczące wydarzenia towarzyszącego.

W latach 2015 - 2018 Komisje zebrały się na 123 posiedzeniach w 47 miastach: Braniewo, Bydgoszcz (6), Częstochowa (2) , Dąbrowa Górnicza (5), Ełk (2), Gdańsk, Gdynia (2), Gorzów Wielkopolski, Grudziądz, Inowrocław, Katowice (2), Kędzierzyn-Koźle (2), Kielce, Kleczew, Kołobrzeg (3), Koziencice (3), Kraków (5), Kórnik, Lublin (4), Łódź (5), Mielno, Milicz, Nowe, Odolanów, Opole (2), Ostrów Wielkopolski (2), Płock, Płońsk, Polkowice, Poznań (7), Puławy, Radom (5), Rzeszów, Sarbinowo, Stargard, Ślesin, Śrem, Świdnica (3), Toruń, Tychy (3), Wałbrzych (2), Warszawa (29), Wieliczka (2), Włocławek (2), Wołomin (2), Wrocław, Zabrze (2).

W VII kadencji Komisje spotykały się z różną częstotliwością:

Transportu (14): Gdynia - 2 spotkania (7.09.2015, 6-7.09.2018), Ostrów Wlkp. (23.11.2015), Grudziądz (17.03.2016), Płock (29.04.2016), Kraków (7-8.09.2016), Warszawa (24.10.2016), Świdnica (24-25.11.2016), Łódź (16-17.02.2017), Rzeszów (9.06.2017), Bydgoszcz (28-29.09.2017), Zabrze (23-24.11.2017), Tychy (5-6.04.2018), Ełk (14-15.06.2018);

Edukacji (13): Poznań (23.06.2015), Wałbrzych (8-9.10.2015), Włocławek (3-4.12.2015.), Dąbrowa Górnicza (3-4.03.2016.), Zabrze (19-20.05.2016), Mielno (14-16.09.2016), Milicz (20-21.04.2017), Poznań (12.06.2017), Kołobrzeg (21-22.09.2017), Kędzierzyn-Koźle (25-26.01.2018), Włocławek (19-20.04.2018), Kozienice-Puławy (6-8.06.2018), Sarbinowo (26-28.09.2018);

Komisja Finansów (12): Bydgoszcz (26.01.2017), Dąbrowa Górnicza (3.03.2016), Katowice - 2 razy (1-2.10.2015 22.09.2016), Kraków (15-16.05.2017), Warszawa - 7 razy (9.06.2015, 19.11.2015, 3.08.2016, 14.02.2017, 30.11.2017, 10.05.2018, 7.11.2018).;

Komisja Polityki Społecznej (10): Poznań (12.06.2015), Tychy (15-16.10.2015), Dąbrowa Górnicza (3-4.03.2016), Stargard (9-10.06.2016), Częstochowa (28-29.09.2016), Polkowice (24-25.01.2017), Kozienice (9-10.05.2017), Łódź (8-9.11.2017), Gdańsk (11-12.04.2018), Lublin (15-16.10.2018);

Administracji (8): Warszawa, (9.06.2015), Wieliczka - 2 razy (14-15.04.2016, 20.11.2017), Tychy (10-11.10.2016), Łódź (13-14.12.2016), Lublin (6-7.06.2017), Ełk (20.07.2017), Wałbrzych (25-26.01.2018);

Komisja Geodezji i Infrastruktury Informacji Przestrzennej (8): Warszawa - 7 razy (9.11.2015, 19.05.2016, 26.10.2016, 30.03.2017, 11.10.2017, 21.02.2018, 4.10.2018), Radom (17.09.2015);

Komisja Sportu (8): Kraków (10.06.2015), Kędzierzyn-Koźle (21-22.04.2016), Toruń, (26-27.08.2016), Kielce (27-28.11.2016), Łódź (16-17.02.2017), Kołobrzeg, (22-23.11.2017), Kozienice (18-19.06.2018), Warszawa (19-20.09.2018),

Komisja Partnerstwa i Dialogu (7): 3 razy w Warszawie (27.05.2015r. 16.12.2015, 17.05.2016r), Dąbrowa Górnicza - 2 razy (8.11.2016, 14.12.2017), Lublin (5-6.06.2017), Wrocław (11-12.06.2018);

Komisja Turystyki (7): Kołobrzeg (23.06.2015), Świdnica - 2 razy (21.10.2015, 12-14.10.2016), Lublin (3.05.2016), Gorzów Wielkopolski (5.12.2016). Kraków - 2 razy (27.04.2017, 17.09.2018);

Komisja Gospodarki Mieszkaniowej i Przestrzennej (6): Warszawa - 4 razy (28.10.2015; 25.01.2016; 8.06.2016, 29.06.2017), Ostrów Wielkopolski (17.10.2016), Poznań (20.06.2018);

Komisja Małych Miast (6): Kleczew/Ślesin (21-22.05.2015), Śrem (19.11.2015), Kórnik (5-6.05.2016), Braniewo (29-30.09.2016), Nowe (15-16.05.2017), Odolanów (10-11.05.2018);

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego (5): Częstochowa (18-19.06.2015), Poznań (10-11.12.2015), Wołomin - 2 razy (12-13.05.2016, 2.12.2016), Poznań (19.12.2017);

Komisja Gospodarki Nieruchomościami (5): Radom - 4 razy (10.05.2016, 8.06.2016, 8.07.2016, 10.05.2017), Inowrocław (21.06.2017);

Komisja Gospodarki Komunalnej (5): Bydgoszcz - 3 razy (27.05.2015, 11.05.2016, 17.05.2017), Płońsk (22.09.2015), Poznań (29.10.2015);

Komisja Kultury (6): Opole (27.11.2015), Warszawa - 3 razy (20.04.2016, 26.10.2016, 12.12.2016.); Włocławek (2016) i Elbląg (2017);

Komisja Polityki Miejskiej i Rozwoju Miast (3) Warszawa (9.06.2015). Łódź (10.09.2015), Bydgoszcz (11.05.2016);

Komisja Polityki Europejskiej i Spraw Zagranicznych (2): Warszawa (6.06. 2016) i Opole (27.09.2016).

Do zakresu działania Komisji należy m.in.:

- opiniowanie i przygotowanie stanowisk i wniosków dotyczących aktów prawnych,
- wymiana doświadczeń,
- analizowanie stanu danej dziedziny, m.in. na podstawie wskaźników SAS.

Stanowiska Komisji są prezentowane na posiedzeniach Zarządu, który na ich podstawie przyjmuje niektóre swoje stanowiska, a także są wykorzystywane w pracach zespołów Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Najważniejsze stanowiska i opinie wypracowane przez Komisje dotyczyły:

- przywrócenia realizacji obowiązku szkolnego od 7 lat, likwidacji szkół gimnazjalnych oraz likwidacji zapisów art. 42 ustawy Karta Nauczyciela, zmiany wieku obowiązku szkolnego dziecka, konieczności uwzględnienia postulatu jednostek samorządu terytorialnego w zakresie sposobu naliczania środków finansowych na dzieci 6. letnie objęte edukacją przedszkolną, przesunięcia terminu obowiązywania prawa do edukacji przedszkolnej dla dzieci 3. letnich, omówienia oferty zajęć pozalekcyjnych, planów dotyczących rozwoju oświaty, a także trudności, na jakie napotykają miasta w zapewnieniu optymalnego funkcjonowania systemu kształcenia oraz opieki dzieci i młodzieży (Komisja Edukacji);
- projektu ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawy o rewitalizacji, ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, wniosku Komisji w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych; zmian w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego, centrów usług wspólnych, Kpa w świetle proponowanych zmian, dostępu do informacji publicznej, Samorządowych Kolegiów Odwoławczych, projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną, ochrony danych osobowych, polityki bezpieczeństwa systemu rejestrów państwowych. kontroli zarządczej w nowoczesnym urzędzie, opinie w sprawie: ustawy o jawności życia publicznego, cyberbezpieczeństwie, o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Komisja Administracji);

- realizacji transeuropejskiej sieci transportowej w Polsce, projektu zmian ustawy Prawo budowlane, oznakowania miejsc postojowych w strefach płatnego parkowania, założeń zmian w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym, projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw, projektu nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (Komisja Transportu);
- funkcjonowania służby geodezyjnej i kartograficznej, rządowego programu rozwoju zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach, stanu zaawansowania procesu budowy Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach, zgodności lokalnych baz danych stanowiących Państwowy Zasób Geodezyjny i Kartograficzny z obowiązującymi standardami zdefiniowanymi przez przepisy prawa, projektu nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z uproszczeniem procesu inwestycyjno–budowlanego (Komisja Geodezji i Infrastruktury Informacji Przestrzennej);
- konsolidacji podatku VAT w gminach, pakietu ustaw stabilizujących finanse miast (Komisja Finansów);
- przepisów ustawowych dot. budżetów partycypacyjnych (obywatelskich), Prawa o stowarzyszeniach (Komisja Partnerstwa i Dialogu);
- projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustawy o rewitalizacji, komunalizacji mienia państwowego znajdującego się we władaniu PKP w związku z uchwałą NSA z 27 lutego 2017 roku, sygn. I OPS 2/16., projektu ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności gruntów (Komisja Gospodarki Nieruchomościami);
- opłaty turystycznej (Komisja Turystyki);
- przesiedleń i relokacji uchodźców, programu 500+, projektu zmian niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin, propozycji zmiany ustawy o pomocy społecznej w zakresie ustalania odpłatności małżonka, zstępnych przed wstępnymi za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, zatrudniania pielęgniarek w domach pomocy społecznej (Komisja Polityki Społecznej);
- projektu Prawa wodnego (Komisja Gospodarki Komunalnej);
- Programu Standaryzacji Straży Gminnych i Miejskich „Z mieszkańcami dla mieszkańców” opracowanego przez MSW; poselskiego projektu zmiany ustawy prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw; przyspieszenia prac nad rządowym projektem ustawy o monitoringu wizyjnym miejsc publicznych, poparcia skargi Krajowej Rady Komendantów Straży Miejskich RP do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP uprawnień emerytalnych strażników gminnych (miejskich); nowelizacji ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych w kontekście zmian wprowadzonych w 2015 roku, braku spójności regulacji prawnych związanych z ochroną ludności (Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego);
- zarządzania obiektami sportowymi; rewitalizacji obiektów sportowych, dotacji na finansowanie sportu ze środków samorządowych, promocji miasta poprzez sport; organizacji sportu niepełnosprawnych w Polsce (Komisja Sportu).

4. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH PRZEZ ORGANY ZWIĄZKU

Podczas niemal całej kadencji obrady posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego i większości posiedzeń Zarządu były zdominowane przez opiniowanie projektów ustaw rozporządzeń. Stąd też kierunkiem działań, który w największym stopniu absorbował Zarząd, komisje i Biuro Związku, był **lobbying legislacyjny**. Działania te prowadzono bardzo intensywnie, co było możliwe przede wszystkim dzięki udziałowi w tych pracach wielu przedstawicieli miast członkowskich (zwłaszcza w komisjach Związku i zespołach Komisji Wspólnej Rządu i ST) oraz dostarczaniu przez miasta materiałów informacyjnych (m.in. poprzez rozpisywane przez Biuro ankiety). Ta owocna współpraca spowodowała, że nasze stanowiska, dezyderaty i projekty były często poparte konkretnymi doświadczeniami miast, danymi i wynikającymi z nich argumentami.

Dzięki projektom strategicznym, realizowanym podczas VII kadencji, nastąpiło dalsze **wzmocnienie** instytucjonalne i merytoryczne Związku, które poprawiło **realizację celów statutowych** poprzez:

- zlecenie na zewnątrz opracowań i ekspertyz prawnych;
- gromadzenie danych za pośrednictwem ankiet;
- rozbudowę bazy danych o miastach (SAS) - z pięciu sektorów monitorowanych do 2006 r. w kilkudziesięciu miastach do jedenastu sektorów i dziedzin, z których 6 opiera się o system gromadzenia danych z miast, a 5 obejmuje wszystkie miasta i gminy - na podstawie danych ze statystyki publicznej i administracyjnej;
- organizowanie konferencji i opracowywanie dokumentów merytorycznych, dotyczących zarządzania lokalnymi usługami publicznymi w miastach;
- organizowanie grup wymiany doświadczeń w ramach realizowanych projektów, z udziałem osób z wielu miast;
- wykorzystanie potencjału aktywnych komisji Związku.

Zgromadzenie w Poznaniu wskazało też konieczność kontynuowania i rozwijania **współpracy z innymi środowiskami** działającymi na rzecz reform ustrojowych, decentralizacji i rozwoju samorządności. Było to realizowane poprzez **współpracę z różnymi instytucjami i osobami, a także udział przedstawicieli Związku w gremiach opinotwórczych**. Do najważniejszych działań w tym zakresie należy zaliczyć współpracę z:

- mediami,
- samorządami gospodarczymi działającymi w gospodarce komunalnej (Izbą Gospodarczą Komunikacji Miejskiej, Izbą Gospodarczą **Ciepłownictwo Polskie**, Krajową Izbą Gospodarki Odpadami, Izbą Gospodarczą **Wodociągi Polskie**),
- Bankiem Gospodarstwa Krajowego,
- ośrodkami badawczymi, podejmującymi problematykę miejską (m.in. przy rozbudowie monitoringu miast SAS), w tym z Instytutem Rozwoju Miast w Krakowie oraz Stowarzyszeniem Rozwoju Gospodarczego Gmin,

- Unią Metropolii Polskich, Unią Miasteczek Polskich, Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP, a także regionalnymi związkami miast i powiatów,
- Towarzystwem Urbanistów Polskich,
- portalem Prawo dla Samorządu oraz innymi środowiskami eksperckimi,
- współpracę z instytucjami i organizacjami podejmującymi systemowe działania na rzecz samorządu terytorialnego (FRDL, PBS Stocznia),
- udział przedstawicieli Związku w różnych gremiach przedstawicielskich, w tym zwłaszcza w Komisji Wspólnej Rządu i ST oraz jej zespołach roboczych.

Nawiązana też została współpraca z **Prezydentem RP**, Andrzejem Dudą, jego Kancelarią i zespołem doradców, którzy podjęli działania na rzecz modernizacji ustroju samorządu terytorialnego w zakresie wynikającym z wniosków organizacji samorządowych.

Największe efekty przyniosła jednak współpraca prowadzona z **Ministerstwem Rozwoju Regionalnego**, później **Infrastruktury i Rozwoju**, a obecnie **Inwestycji i Rozwoju**. Znaczące podniesienie rangi polityki miejskiej w poprzedniej kadencji zaowocowało znaczącym jej uwzględnieniem w **Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju**. Mieliśmy również wpływ na kształt projektu **Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030**, który aktualnie znajduje się w fazie opiniowania.

Do dobrych doświadczeń VII kadencji trzeba też zaliczyć szerokie **korzystanie z doświadczeń i dorobku miast**. Miało to miejsce przede wszystkim poprzez:

- wykorzystanie zgłoszonych do dyspozycji Związku ekspertów, z których kilku uczestniczyło w pracach komisji parlamentarnych, zespołów **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**, zespołów resortowych,
- wykorzystanie bazy danych o miastach, stanowiącej podstawę **Systemu Analiz Samorządowych** oraz ekspertyz zamawianych oddzielnie przez Związek, stanowiących analizę zgromadzonych danych, zwłaszcza w ujęciu dynamicznym,
- **ankietowanie miast** - gromadzenie danych o poszczególnych sektorach gospodarki miejskiej, zarówno dla opracowań eksperckich, jak i dla zwiększenia skuteczności lobbyingu,
- wymianę praktycznych doświadczeń w zarządzaniu miastami, w formie konferencji, seminariów i warsztatów, a przede wszystkim **grup wymiany doświadczeń**, najczęściej w ramach realizowanych projektów,
- identyfikację i upowszechnianie dobrych rozwiązań w zarządzaniu miastami, poprzez konkursy z cyklu **Samorządowy Lider Zarządzania**, oraz systematyczną rozbudowę **Bazy Dobrych Praktyk**,
- aktywną pracę **komisji**, w których wielu kompetentnych w różnych dziedzinach przedstawicieli miast wypracowało merytoryczne podstawy dla stanowisk Związku; komisje działały aktywnie dzięki miastom członkowskim, zarówno poprzez delegowanie osób do ich składu, jak i dzięki goszczeniu przez miasta wielu ich posiedzeń.

Dobrze trzeba też ocenić funkcjonowanie **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**, choć nie spełnia ona wszystkich oczekiwań, ponieważ niektóre projekty ustaw są kierowane do sejmu jako projekty poselskie, które nie podlegają opiniowaniu przez Komisję. Nie przeceniając jej znaczenia trzeba podkreślić, że umożliwiła ona uzgodnienie bardzo wielu projektów ustaw i rozporządzeń, które mają lepszy kształt niż pierwotne projekty tych regulacji, dzięki uwzględnieniu wielu wniosków Strony Samorządowej.

A. REPREZENTOWANIE MIAST POLSKICH

Podstawowa działalność Związku w VII kadencji, w tym aktywność jego przedstawicieli **w Parlamencie**¹, we współpracy z resortami, **na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**, w różnych innych instytucjach i gremiach opiniotwórczych, komitetach monitorujących programy UE, składa się na **obraz zewnętrzny Związku**.

Bardzo duże znaczenie ma wypracowana w ciągu ostatnich trzech lat **nowa polityka informacyjna**², w tym zwłaszcza **zwielokrotniona obecność w mediach**, która sprawia, że działalność Związku jest coraz bardziej widoczna.

Obraz ten przedstawia **najsilniejszą i najpoważniejszą z polskich organizacji gmin**. Jest to opinia formułowana wielokrotnie, przez różne osoby, reprezentujące rozmaite instytucje i środowiska.

Także **zagraniczny wizerunek Związku jest korzystny**. Ma to wyraz w aktywności przedstawicieli Związku w organizacjach międzynarodowych, z których najważniejsza jest **Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)**, zrzeszająca 50 organizacji samorządowych z 39 krajów Europy (z Polski także Związek Powiatów Polskich). Stałą współpracę prowadzimy z organizacjami miast i gmin z Norwegii, Niemiec, Francji, Litwy i Ukrainy. Powierza się nam organizowanie ważnych międzynarodowych konferencji (**w maju 2003 roku w Poznaniu** odbyło się - po raz pierwszy w kraju nie będącym wówczas członkiem Unii Europejskiej - **XXII Zgromadzenie Ogólne CEMR**). W roku 2011 **w Rybniku** odbył się kolejny **Europejski Kongres Miast Bliźniaczych**. W roku 2009 **w Lublinie** i 2014 **w Łodzi** obradował Komitet Polityczny CEMR. W roku 2015 w Warszawie odbyła się konferencja **Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE)** z okazji 30-lecia uchwalenia Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego.

Przedstawiciele Związku uczestniczą w **delegacji polskiej do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE)** i do **Komitetu Regionów UE**. Po części dzięki działalności Biura Związku Polska ma najlepsze w Europie środkowej i wschodniej wyniki w korzystaniu ze środków Programu UE **Europe for Citizens**. Podstawą tych sukcesów jest nadal wielka aktywność naszych miast we współpracy bliźniaczej.

---

¹ ważną rolę odgrywa w tym zakresie **Marek Wójcik**, zatrudniony od połowy 2016 roku jako pełnomocnik Zarządu ds. legislacyjnych;

² ważną rolę odgrywa w tym zakresie **Joanna Nowaczyk**, pozyskana od początku 2016 roku specjalistka z zakresu public relations;

Trzeba podkreślić, że **obraz ten jest sukcesem miast**. Związek jest bowiem w całości organizacją miast i funkcjonuje wyłącznie w oparciu o ich potencjał (nie tylko materialny w postaci składek) i dorobek. **Wszyscy delegaci, członkowie komisji, eksperci** są kierowani do pracy na rzecz Związku **przez miasta**. Wszystkie **dane**, które umożliwiają nam pracę, **otrzymujemy z miast**. Związek jest **silny siłą miast**.

Dlatego z radością odnotowujemy wzrost zainteresowania miast członkostwem w Związku, w tym powrót miast, które wcześniej zrezygnowały z członkostwa.

B. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Działania podejmowane na rzecz korzystnych dla miast rozwiązań legislacyjnych są szczegółowo omówione w dorocznych sprawozdaniach Zarządu z działalności Związku.

W roku 2015, przed zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi, w sejmie **nie udało się dokończyć kilku ważnych spraw**, a w latach 2016-18 musieliśmy się skupić na **obronie przed niekorzystnymi zmianami** zamiast na dokończeniu reform decentralizacyjnych. Ogólny bilans tych działań w VII kadencji jest przedstawiony we wprowadzeniu do niniejszego sprawozdania (**str. 1-2**). Wykaz 108 ważniejszych stanowisk i opinii przyjętych w sprawach legislacyjnych przez Zarząd jest zamieszczony w rozdziale 3.2 (**str. 11-15**).

Działania te są w coraz większym stopniu oparte na dobrych materiałach nadsyłanych przez miasta, konkretnych danych, gromadzonych i analizowanych przez Biuro oraz profesjonalnych opracowaniach zamawianych na zewnątrz.

Związek przedstawia te opracowania do wykorzystania przez właściwe instytucje, posiadające inicjatywę legislacyjną. Przygotowane na wspólne zamówienie Związku i Unii Metropolii Polskich przez Capital Strategy **założenia zmian w podatku od nieruchomości gruntowych**, wraz z projektem ustawy, zostały przekazane Ministerstwu Finansów. Projekt **pakietu zmian w ustawie o finansach publicznych, stabilizujących finanse samorządowe**, udostępnił Kancelarii Prezydenta, która przygotowuje inicjatywę prezydencką w tym zakresie. Projekt zmian w ustawie o samorządzie gminnym, umożliwiających **tworzenie partnerstw samorządowych w obszarach funkcjonalnych**, przedłożyliśmy w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Projekt zmian w ustawie o pracownikach samorządowych, przygotowany przez Kancelarię prof. K. Ziemskiego na podstawie założeń przyjętych przez Zarząd, dotyczący **wynagrodzeń osób zatrudnionych na podstawie wyboru lub powołania**, wręczyliśmy Pełnomocnikowi rządu ds. współpracy z samorządami. W sejmie nadal znajduje się nasz obywatelski projekt, dotyczący **rekompensowania ubytków w dochodach gmin, będących skutkiem zmian ustawowych**. We wszystkich tych pracach aktywnie uczestniczyli przedstawiciele wielu miast członkowskich.

5. WYMIANA DOŚWIADCZEŃ (konferencje, seminaria, konkursy, grupy wymiany doświadczeń)

Podstawową formą wymiany doświadczeń pomiędzy miastami były **konferencje, seminaria, warsztaty i szkolenia**.

Dla wymiany doświadczeń między miastami najbardziej owocne były kolejne **Kongresy Miast Polskich**, które w VII kadencji odbyły się kolejno w Łodzi (wspólnie z Kongresem TUP), Wałbrzychu (wspólnie z Kongresem Rewitalizacji) i Krakowie.

W ciągu VII kadencji Związek zorganizował lub uczestniczył w organizacji **blisko stu** konferencji w tym kilku międzynarodowych. Informacje o nich są zawarte w kolejnych rocznych sprawozdaniach Zarządu. W tym zakresie Związek **dofinansowywał** również konferencje innych podmiotów, organizowane z udziałem przedstawicieli miast lub dla przedstawicieli miast. Dofinansowanie miało też formę opłacania części lub całości kosztów udziału przedstawicieli miast członkowskich ZMP.

Związek unikał dotąd organizowania **szkoleń**. Rynek jest w tym zakresie bardzo bogaty i - choć poziom niektórych oferowanych szkoleń miasta oceniają nie najlepiej - liczba ośrodków, uczelni i firm, których ofertę ocenia się wysoko, jest znaczna. Wyjątek stanowią ostatnio szkolenia organizowane w ramach projektu upowszechniania wiedzy w zakresie PPP - ich zakres zasadniczo odbiega jednak od oferty rynkowej.

Konkursy organizowane przez Związek miały na celu promocję dobrych rozwiązań w różnych dziedzinach funkcjonowania miast. Zwykle są one związane z realizowanymi projektami, zatem ich tematyka zależy od problematyki, której dotyczą projekty.

Najważniejsze były kolejne edycje Konkurs **Samorządowy Lider Zarządzania**. Zakres i wyniki konkursów były prezentowane w kolejnych rocznych sprawozdaniach z działalności Związku. Są też dostępne na naszej stronie internetowej i w publikacjach drukowanych. Zgłoszone projekty są opisane w **Bazie Dobrych Praktyk**. Ważny jest też konkurs **Lider zrównoważonego gospodarowania przestrzenią**, którego druga edycja odbyła się w 2016 roku.

Najbardziej efektywną formą wymiany doświadczeń są nadal **Grupy Wymiany Doświadczeń**, funkcjonujące w ramach kilku projektów. Wydaje się, że ta forma mogłaby być zastosowana w pracy kilku komisji problemowych Związku.

W VII kadencji do **najważniejszych konferencji i spotkań zaliczyć należy:**

Kongres 25-lecia Samorządu Terytorialnego, zorganizowany przez Związek wraz z pozostałymi ogólnopolskimi organizacjami samorządowymi w dniach **5 i 6 marca 2015 r. w Poznaniu**. Kongres był najważniejszym wydarzeniem w ramach obchodów 25-lecia reformy samorządowej, które trwały w roku 2015, ogłoszonym jako Rok Samorządu Terytorialnego. Do stolicy Wielkopolski przyjechało **ponad tysiąc** samorządowców z całej Polski, by przypomnieć sukcesy ostatnich 25 lat, podziękować osobom i instytucjom

wspierających rozwój samorządności oraz rozmawiać o przyszłości. Kongres odbywał się pod patronatem i z udziałem Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego. Przybyła też premier Ewa Kopacz, ministrowie, posłowie i senatorowie. Kongres przyjął **przesłanie**, które zawiera ogólną diagnozę ówczesnego stanu samorządów i formułuje obraz docelowy, do jakiego powinniśmy dążyć w dalszych działaniach. Przesłanie kończy się postulatem powołania Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządowego.

Ponadto w VII kadencji Związek był organizatorem lub współorganizatorem trzech jesiennych **Kongresów Miast**, które w dużym stopniu bazowały na dorobku merytorycznym Związku i zorganizowane zostały - podobnie jak inne konferencje i seminaria - w celu wspólnego rozwiązywania problemów, wspierania procesów podejmowania decyzji, rozwijania współpracy oraz informowania o pomysłach i innowacjach podejmowanych przez miasta.

XIII Kongres Miast Polskich został zorganizowany 9-11 września 2015 roku w Łodzi, wspólnie z V Kongresem Urbanistyki Polskiej, który co 3 lata był przygotowywany i organizowany wspólnie z Towarzystwem Urbanistyki Polskiej. Kongres odbył się pod hasłem „Powrót do centrum.”

XIV Kongres Miast Polskich, w ramach IV Kongresu Rewitalizacji Miast, w odbył się 19-20 września 2016 roku w Wałbrzychu. Było to pierwsze po wejściu w życie wywalczonej przez Związek ustawy o rewitalizacji spotkanie przedstawicieli miast, specjalistów i naukowców. Udział wzięli w nim m.in.: minister infrastruktury i budownictwa - Andrzej Adamczyk, sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju - Jerzy Kwieciński oraz podsekretarz stanu w MliB - Tomasz Żuchowski. IV Kongres Rewitalizacji Miast stanowił kontynuację rozpoczętej w 2010 roku tradycji spotykania się co dwa lata środowiska zainteresowanego procesami rewitalizacji - samorządowców, naukowców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, ekspertów i polityków.

Kongres odbył się w Starej Kopalni w Wałbrzychu, gdzie w odnowionych post-industrialnych wnętrzach stworzono przestrzeń do wymiany wiedzy i doświadczeń dotyczących rewitalizacji. Podczas kongresu zainaugurowano działalność **Obserwatorium Polityki Miejskiej** - nowej inicjatywy Instytutu Rozwoju Miast, mającej na celu wsparcie polskich samorządowców i władz centralnych we wdrażaniu Krajowej Polityki Miejskiej 2023 w oparciu o rzetelną wiedzę na temat rozwoju polskich miast. W trakcie wydzielonej sesji XIV Kongresu Miast Polskich zostały omówione pierwsze doświadczenia z projektów modelowej rewitalizacji w miastach wyłonionych w konkursie MR (Włocławek, Milicz, Dąbrowa Górnicza), a w drugiej części - nowe instrumenty rewitalizacji: specjalne strefy rewitalizacji i miejscowe plany rewitalizacji. W Wałbrzychu ogłoszono też wyniki 2 edycji Konkursu Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa oraz Związku Miast Polskich o tytuł **Lidera Zrównoważonego Gospodarowania Przestrzeni**. Kapituła wyłoniła zwycięzców spośród 33 miast, które nadesłały swoje zgłoszenia. Nagrodę **Grand Prix** otrzymał **Gdańsk** - za dbałość o rozwój

i mądre gospodarowanie przestrzenią. Pozostali laureaci to: **Bytom, Gdynia, Rybnik, Bolesławiec, Ełk, Oświęcim i Aleksandrów Łódzki.**

XV Kongres Miast Polskich i jednocześnie I kongres Polityki Miejskiej miał miejsce 16 i 17 października 2017 roku w Krakowie. Z udziałem ponad 500 uczestników - samorządowców, przedstawicieli rządu, kancelarii prezydenta oraz ekspertów został zorganizowany przez Związek, w ścisłej współpracy z Ministerstwem Rozwoju i urzędem Miasta Krakowa, w partnerstwie merytorycznym z Instytutem Rozwoju Miast (Obserwatorium Polityki Miejskiej) z Krakowa oraz w partnerstwie strategicznym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Odbywał się w 100 rocznicę powstania Związku. Partnerem medialnym Kongresu był dziennik *Rzeczpospolita*, w tym samorządowy dodatek *Życie Regionów*. Jednym z elementów tego partnerstwa był specjalny numer *Życia Regionów* poświęcony 100-leciu Związku, który ukazał się w ogólnopolskim wydaniu *Rzeczpospolitej* w I dniu Kongresu. Krakowski kongres stanowił pierwszą w Polsce, szeroką debatę o polityce miejskiej po nakreśleniu ram realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, z udziałem przedstawicieli rządu, miast i środowisk eksperckich. Odbyły się trzy sesje plenarne: „Miasta w polityce rozwoju”; „Jak żyje się w naszych miastach” i „Polskie miasto 2030” oraz 6 sesji tematycznych, podczas których omawiano zagadnienia związane z mieszkalnictwem, transportem i mobilnością miejską, jakością miejskiego powietrza, rozwojem gospodarczym miast, przestrzenią miejską oraz rewitalizacją. Wymiana opinii oraz dobrych praktyk pozwoliła na sformułowanie **rekomendacji dotyczących polityki miejskiej**, w dokumencie zatytułowanym *Karta Krakowska*, która została przyjęta przez uczestników Kongresu. Podczas Kongresu wręczono dyplomy 41 miastom, które w latach 2004-2015 były laureatami naszych konkursów pod wspólnym hasłem *Lider zarządzania w samorządzie*. Kongres został sfinansowany z grantu otrzymanego z Ministerstwa Rozwoju ze środków UE, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Wsparcia finansowego udzielił też Prezydent Krakowa. Udział w Kongresie był bezpłatny.

W VII kadencji Związek był również organizatorem lub współorganizatorem licznych konferencji ogólnopolskich, i międzynarodowych, a wśród nich m.in.:

- Międzynarodowej Konferencji „**30-lecie Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego - polskie doświadczenia w zakresie reformy ustrojowej**” (Warszawa, 18 września 2015)-konferencja zorganizowana przez UM Warszawy; zgromadziła ponad 100 przedstawicieli polskich miast i samorządowców z całej Europy; poprzedziło ją posiedzenie Komitetu Monitorującego przestrzeganie Karty przy CLRAE.
- Konferencji „**Bilans i perspektywy francusko-polskiej współpracy zdecentralizowanej**”, zorganizowanej przez ZMP i Ambasadę Francuską (Warszawa, 18 listopada 2015). Wzięli w niej udział samorządowcy z obu krajów oraz naukowcy i przedstawiciele administracji rządowej.
- Z udziałem przedstawicieli Związku MAiC zorganizowało w Warszawie 28 sierpnia 2015 roku konferencję „**Od Solidarności do samorządności**”, podczas której wręczono po

raz pierwszy ustanowioną na 25-lecie samorządu odznakę „Za zasługi dla Samorządu Terytorialnego”.

- **Ogólnopolska samorządowa debata oświatowa** (Warszawa, 2 czerwca 2016). Organizatorami było 6 ogólnopolskich organizacji samorządowych. Debata odbyła się z udziałem ponad 600 uczestników z całej Polski w trzech zespołach problemowych: organizacja i finansowanie edukacji gminnej, szkolnictwo zawodowe oraz kadra nauczycielska a jakość edukacji (wynagrodzenia nauczycieli, pensum, Karta Nauczyciela). W spotkaniu wzięła udział minister edukacji narodowej, Anna Zalewska. Pod hasłem „**Jakość edukacji priorytetem samorządów**” odbyła się dyskusja z udziałem samorządowców, ekspertów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i resortu edukacji.

- **Społeczne wysłuchanie publiczne ustawy Prawo oświatowe** wraz z przepisami wprowadzającymi (Warszawa, 12 grudnia 2016). Organizatorem było 6 ogólnopolskich organizacji samorządowych. Do udziału w wysłuchaniu zostali zaproszeni uczestnicy procesu legislacyjnego: kluby poselskie, Kancelaria Prezydenta RP, Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także media. W spotkaniu nie wzięł udziału żaden przedstawiciel MEN. Obecni byli: przewodniczący sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, poseł Andrzej Maciejewski oraz minister w Kancelarii Prezydenta RP, Andrzej Dera. Organizacje samorządowe przedstawiły swoje stanowiska, poparte konsultacjami w gminach i miastach, szkołach, radach rodziców i nauczycieli. Swoje opinie zaprezentowali też reprezentanci kadry kierowniczej szkół, rodziców, a także środowisk społecznych i eksperckich, które od lat działają na rzecz podnoszenia jakości polskiej szkoły. Wszyscy zakwestionowali likwidację gimnazjów.

- **Twój los w twoich rękach** - Forum Samorządowe (Warszawa, 16 marca 2017). Organizatorami byli: ZMP i ZGW RP, współorganizatorami 4 pozostałe ogólnopolskie organizacje samorządowe i Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych. **Ponad półtora tysiąca** samorządowców z całej Polski, zaniepokojonych ograniczeniem podstawowych praw obywatelskich i postępującą centralizacją państwa, spotkało się w Warszawie. Samorządowcy w ten sposób wyrazili swój sprzeciw wobec wprowadzanych i zapowiadanych przez rząd zmian, szczególnie o charakterze ustrojowym. Podczas spotkania nie tylko dyskutowano w gorącej atmosferze, jak się bronić przed zakusami rządzących, ale przyjęto także Apel przedstawicieli środowisk samorządowych w obronie samorządności terytorialnej w Polsce oraz podpisano wypracowaną wspólnie **Kartę Samorządności**, którą w kolejnych tygodniach przyjęło i podpisało wiele rad miast, gmin i powiatów oraz kilka sejmików województw.

- **Obywatelskie wysłuchanie publiczne projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych** (Warszawa, 9 grudnia 2017). Organizatorami byli: Uniwersytet Warszawski, Pracownia Badań i Innowacji Społecznych **Stocznia**, Związek Miast Polskich oraz 5 pozostałych ogólnopolskich organizacji samorządowych. W spotkaniu wzięł udział przedstawiciel wnioskodawców poseł Marcin Horała.

Obecni byli także inni posłowie. Celem wysłuchania było przedstawienie opinii ekspertów, samorządowców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, lokalnych aktywistów oraz innych obywateli na temat projektu ustawy o fundamentalnym znaczeniu, zmieniającej m.in. sposób organizacji wyborów na szczeblu samorządowym, określania granic okręgów wyborczych oraz warunki związane z biernym prawem wyborczym, a także regulującej zasady funkcjonowania organów samorządowych na różnych szczeblach i sposoby udziału mieszkańców w samorządzie. Wcześniej odrzucono wniosek o zorganizowanie wysłuchania w Sejmie. Mimo braku konsultacji wiele instytucji i organizacji pozarządowych, w tym ZMP, przygotowało swoje stanowiska w sprawie projektu i przedstawiło je podczas wysłuchania. Trzeba podkreślić, że ostatecznie część wniosków różnych środowisk, zgłaszanych w różnym czasie i zaprezentowanych wspólnie podczas wysłuchania, zostało przez wnioskodawców w całości lub częściowo uwzględnionych.

- **Kongres Rzeczników Prasowych, Redaktorów Prasy Miejskiej i Biur Promocji**

Ponad 100 osób z miast wzięło udział 17 i 18 maja 2018 r. w Tychach w Kongresie zorganizowanym przez Związek i miasto Tychy. Celem Kongresu było dostarczenie rzecznikom prasowym, redaktorom prasy miejskiej i pracownikom biur promocji wiedzy o najnowszych trendach, możliwościach i narzędziach nowoczesnego public relations, ale też integracji środowiska zajmującego się komunikacją w miastach, aby wzmacniać w ten sposób samorządność. Wśród tematów, którym był poświęcony pierwszy dzień Kongresu, były m.in.: aktualne trendy, strategie budowania marki terytorialnej, efektywność komunikacji miast, sposoby radzenia sobie z hejtem, zmiany w prawie prasowym i autorskim, problemy związane z zależnością i niezależnością prasy lokalnej, a także relacje między rzecznikiem prasowym a dziennikarzami. Drugiego dnia Kongresu odbyły się dwa warsztaty: „Wykorzystanie content marketingu w budowaniu marki miasta” i „O efektywnym i prostym komunikowaniu się”.

Ponadto współpracowaliśmy przy organizacji kilku innych wydarzeń, w tym **Kongresu Turystyki** w Świdnicy (wsparcie finansowe i merytoryczne), **Kongresu Regionów** we Wrocławiu oraz dorocznym **Rankingu „Rzeczpospolitej”**.

Udzieliliśmy też **patronatu** licznym konferencjom i innym wydarzeniom adresowanym do miast, przede wszystkim niekomercyjnym oraz tym spośród komercyjnych, które oferowały zniżki w opłatach za udział dla osób z miast członkowskich Związku.

Zorganizowaliśmy konkurs **„Samorządowy Lider Zarządzania 2015 - Razem dla rozwoju”**, którego celem było wyłonienie najciekawszych przykładów praktycznie stosowanych metod i narzędzi współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej. Konkurs był częścią projektu predefiniowanego, finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

6. BAZA DANYCH O MIASTACH - RAPORTY O STANIE MIAST - SYSTEM MONITOROWANIA USŁUG PUBLICZNYCH (SMUP) - MONITORING ROZWOJU LOKALNEGO (MRL)

Rozwijany od 1997 roku **System Analiz Samorządowych** jest kontynuacją przedsięwzięcia podjętego w czasie, gdy statystyka publiczna nie zawierała niemal żadnych danych o gminach, które byłyby przydatne w zarządzaniu miastami. W międzyczasie stan ten uległ znaczącej poprawie, m.in. dzięki powstaniu Banku Danych Lokalnych przez GUS, choć w niektórych dziedzinach nadal nie jest zadowalający. Związek aktywnie uczestniczy w działaniach mających na celu takie zmiany w Programie badań statystycznych, by statystyka publiczna obejmowała coraz więcej danych przydatnych w podejmowaniu decyzji o kształtowaniu polityk publicznych państwa, w tym polityk lokalnych i regionalnych.

W r. 2016 jako efekt realizowanego projektu „Budowanie kompetencji do współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej jako narzędzi rozwoju lokalnego i regionalnego” uruchomiliśmy nowy moduł **SAS dla partnerstw**, promujący współpracę w obszarach funkcjonalnych. Moduł ten zawiera dane statystyczne użyteczne dla partnerstw terytorialnych, dzięki któremu mają one możliwość przeprowadzenia analizy społeczno-gospodarczej dla każdej JST w partnerstwie oraz analizy syntetycznego wskaźnika rozwoju w obszarze funkcjonalnym.

W 2017 r. rozpoczął się z naszym udziałem i z naszej inicjatywy I etap budowy **Systemu Monitorowania Usług Publicznych (SMUP)**, wraz z GUS, MSWiA oraz innymi organizacjami samorządowymi, który pozwoli wypełnić istniejące luki w danych dostępnych dla miast i niezbędnych do efektywnego zarządzania. Tworzenie SMUP jest możliwe w dużej mierze dzięki merytorycznym doświadczeniom SAS-u oraz dzięki współpracy miast w ramach grup wymiany doświadczeń. Początkowo SMUP obejmie usługi techniczne, a w II etapie będzie poszerzony o najważniejsze usługi społeczne.

W 2018 r. rozpoczął się projekt „**Monitoring rozwoju lokalnego na poziomie miejskim i wewnątrzmijskim (MRL)**”. Projekt ma na celu przygotowanie systemu monitorowania rozwoju lokalnego - zarówno w zakresie stanu realizacji przedsięwzięć rozwojowych, w tym rewitalizacyjnych, jak i dynamiki rozwoju, w ujęciu wieloletnim (wskaźniki zrównoważonego rozwoju, wskaźniki programowania rewitalizacji, wskaźniki realizacji zamierzeń, efektywny system bieżącej oceny i aktualizacji strategii / programu). Jednym z elementów projektu jest dostosowanie oprogramowania SAS do prezentacji tych danych.

Baza danych SAS umożliwia zalogowanym użytkownikom z miast członkowskich ZMP generowanie **raportów o stanie: finansów miasta, oświaty oraz rozwoju miasta**.

Jednym z narzędzi, które może wspomóc podejmowanie przez władze miast decyzji o kierunkach dalszego rozwoju, jest opracowana przez eksperta Związku **nakładka na system BeSTi@**, która umożliwia prowadzenie symulacji finansowania różnych działań i przedsięwzięć rozwojowych, co może usprawnić lokalną politykę finansową.

Baza SAS jest drugą w Europie (po norweskim systemie KOSTRA) tak szeroką bazą danych lokalnych. System zawiera dziś następujące dane:

Dziedzina / sektor	gminy miejskie i miejsko - wiejskie	gminy wiejskie	Powiaty
Demografia	1999 - 2017	1999 - 2017	1999 - 2017
<i>Efektywność energetyczna *</i>	2006 - 2017		
Finanse JST	2004 - 2017	2004 - 2017	2004 - 2017
<i>Komunalna gospodarka mieszkaniowa *</i>	2007 - 2017		
<i>Kultura *</i>	1999 - 2017		
<i>Ochrona zdrowia *</i>	1999 - 2001		
Ogólne wiadomości o mieście			
a) ogólne wiadomości o mieście *	1999 - 2006		
b) podstawowe dane statystyczne	2007 - 2017	2007 - 2017	2007 - 2017
Oświata			
a) oświata *	1999 - 2005		
b) oświata - SIO	2005 - 2017	2005 - 2017	2005 - 2017
<i>Pomoc społeczna *</i>	1999 - 2017		
<i>Transport i drogi *</i>	1999 - 2017		
<i>Odpady komunalne *</i>	2007 - 2017		
Współpraca JST z NGO	2006 - 2015	2006 - 2015	2006 - 2015
Zrównoważony rozwój	2006 - 2017	2006 - 2017	

sektory oznaczone gwiazdką (*) zawierają dane pochodzące z miast, pozostałe sektory zasilane są danymi z Banku Danych Lokalnych GUS, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Jakość systemu częściowo zależy więc od aktywnego, systematycznego udziału miast w jego budowie i wykorzystywaniu. A zawartość umożliwia coraz szerszy zakres użytkowania bazy danych, zarówno do podejmowania decyzji jak i „owskaźnikowania” strategii rozwoju, innych strategii i programów lokalnych oraz projektów.

Innym kierunkiem działania mającego na celu wzrost profesjonalności działania Związku, było **gromadzenie danych z różnych dziedzin za pośrednictwem ankiet**. Materiały z ankiet czasem nie są jednak w pełni wiarygodne i kompletne - zależy to od kwalifikacji wypełniającego kwestionariusz urzędnika. Tym niemniej uzyskano tą drogą ogromną ilość bardzo ciekawych materiałów, których omówienia były już częściowo prezentowane w naszych publikacjach.

Ważnym źródłem informacji były **opinie miast dotyczące projektów ważnych ustaw**. Były one opracowywane przez komisje Związku bądź zespoły doraźne. Ich wyniki stanowiły podstawę do formułowania stanowisk Związku przez Zarząd.

7. INFORMACJA I RELACJE ZEWNĘTRZNE

Jednym z głównych priorytetów VII kadencji było **zwiększenie aktywności informacyjnej** Związku, w celu zagwarantowania **lepszego dotarcia z informacją o działalności Związku do miast**, a także **zwiększenia obecności Związku w mediach**. Plan ten został zrealizowany w stopniu **satysfakcjonującym**, o czym świadczą dane z monitoringu mediów, oraz wzrost zainteresowania naszą stroną internetową, wiadomościami wysyłanymi pocztą elektroniczną oraz profilami w mediach społecznościowych, co dobitnie wykazują dane z monitoringu internetu, zamieszczone poniżej.

2015 r.

W roku 2015 informacja była realizowana według schematu wypracowanego w latach poprzednich i obejmowała:

- miesięcznik „**Samorząd Miejski**” – 11 numerów (w wersji elektronicznej, rozsyłany na 6965 adresów mailowych do wszystkich polskich miast), w których zamieszczaliśmy relacje z posiedzeń organów Związku, konferencji, seminariów, linki do podejmowanych przez ZMP stanowisk i uchwał, informacje o przedsięwzięciach, projektach realizowanych przez lub z udziałem ZMP, materiały poświęcone miastom obchodzącym jubileusze nadania praw miejskich czy swojej „miejskości”, wiadomości o ciekawych wydarzeniach miejskich, ważnych przedsięwzięciach oraz sukcesach naszych miast członkowskich;
- **strona internetowa** www.zmp.poznan.pl – 323 newsy (69 243 wejść w 2015 r.);

Na stronie www.zmp.poznan.pl i w „Samorządzie Miejskim” pisaliśmy choć raz o 131 miastach.

- comiesięczna jednostronicowa bezpłatna wkładka w „**Przeglądzie Komunalnym**”;
- **e-Biuletyn** (zaproszenia, ogłoszenia, informacje o działaniach ZMP) – 19 numerów;
- **Newsletter** (nowości na stronie www) – 28 numerów;
- **baza mailowa** - 6965 adresów do miast członkowskich ZMP (m.in. do prezydentów/burmistrzów, sekretarzy, naczelników, rzeczników prasowych, przewodniczących rad, radnych, członków Komisji ZMP) i nieczłonkowskich;
- **nowość** - Biuletyn „**Pomocnik dla JST** - Jak skutecznie pozyskiwać środki krajowe i unijne z perspektywy 2014-2020” - informuje o ogłaszanych naborach do konkursów dla JST na środki krajowe i unijne - 59 numerów wysłano na 548 unikalnych adresów mailowych;
- Portal **Miasto** - www.miasto-portal.pl - promujący problematykę miejską; nieudany;
- współpraca z mediami samorządowymi: „Gazeta Samorządu i Administracji” (co 2 tygodnie 1 lub 2 artykuły na tematy poruszane przez ZMP, bezpłatnie), „Wspólnota”, „Forum Samorządowe”, Serwis Samorządowy PAP, Portal Samorządowy, Serwis *Infoonas*;
- spotkania z dziennikarzami, briefingi, konferencje prasowe przy okazji posiedzeń Zarządu i innych wydarzeń organizowanych przez ZMP;
- wypowiedzi i komentarze ekspertów ukazywały się m.in. w Rzeczpospolitej, Dzienniku Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Polskie Radio 24, Jedyńka.

2016 r.

Przygotowanie strategii budowania relacji ZMP (przyjęta przez Zarząd 26 września 2016 r.), planu wdrożenia oraz polityki informacyjnej.

Kierunki zmian:

- Koncentracja działań ZMP na priorytetowych obszarach działania i integracja członków wokół celów;
- Wyraziste pozycjonowanie w otoczeniu publicznym, jako silnej reprezentacji miast;
- Nowoczesna, spójna i dwustronna komunikacja z kluczowymi interesariuszami;
- Wzrost skuteczności działania oraz przeniesienie tego na postrzeganie Związku;
- Poprawa, uatrakcyjnienie wizerunku - oparcie go na kilku kluczowych skojarzeniach dotyczących misji, skuteczności, korzyści dla członków.

Powstanie nowego serwisu informacyjnego ZMP www.miasta.pl - 15 listopada 2016 r.

- Stałe i bieżące komunikowanie o wszystkich sprawach realizowanych przez Związek (legislacja, aktywność miast, projekty) **w różnych kategoriach tematycznych;**
- **Intranet – strefa dla miast:** baza dokumentów ZMP z możliwością przesyłania do Biura Związku opinii do projektów ustaw i rozporządzeń; zbiór stanowisk ZMP;
- **Ankieta** - szybkie i łatwe narzędzie kontaktu z miastami, możliwość szybkiej reakcji na prośby poszczególnych miast, np. ankieta ws. cen energii;
- **Kalendarium wydarzeń:** zestawienie wszystkich konferencji i statutowych posiedzeń Związku (Zgromadzenie Ogólne, Zarządy, Komisje tematyczne);
- **Media room:** specjalna zakładka z informacjami dla mediów.

Powstanie oficjalnego profilu ZMP na portalu Facebook i na YouTube – 15 października 2016 r.

- Codzienna komunikacja o najważniejszych sprawach realizowanych przez Związek oraz promocja miast członkowskich poprzez prezentowanie tematów z życia miast.

Relacje z mediami

- Intensyfikacja działań komunikacyjnych
- Gradacja i selekcja informacji
- Inicjowanie materiałów prasowych, infografiki
- Efekt: ZMP częściej występował w tytułach, leadach informacji prasowych

Współpraca z miastami

Newsletter

- 223 wysłane newslettery w 2016 r. w tym 17 newsletterów wysłanych w nowej szacie graficznej i po zweryfikowaniu baz odbiorców;
- 6815 unikalnych adresów mailowych z 14 grup adresowych;
- open rate - 14% -23 % (stosunek liczby otwartych do liczby wysłanych maili);
- CTR – średni 4% (stosunek liczby unikalnych kliknięć do liczby wysłanych maili).

Miesięcznik Samorząd Miejski

- 10 publikacji, ok. 160 stron treści o działaniach ZMP i o miastach, ponad 100 artykułów merytorycznych oraz relacji z wydarzeń i statutowych spotkań Związku, ok. 10 wywiadów z włodarzami miast.

Infografiki

- Podsumowanie działań ZMP w formie graficznej - wysyłka do miast członkowskich i publikacja w internecie.

W miastach

- Miasta na prośbę Związku rozpoczęły działania informacyjne na temat spraw podejmowanych przez ZMP na rzecz samorządów poprzez publikację komunikatów na swoich stronach internetowych i w mediach społecznościowych.

Identyfikacja wizualna Związku Miast Polskich

- Wprowadzenie corporate identity ZMP, w tym odświeżenie logo i ujednolicenie oficjalnej kolorystyki Związku.

2017 r.

Zgodnie z założeniami przyjętej we wrześniu 2016 roku „Strategii budowania relacji ZMP”, Związek w 2017 roku prowadził szereg działań skierowanych do swoich miast członkowskich, umacniał współpracę w ramach organizacji, budował silniejsze więzi pomiędzy miastami członkowskimi, dając tym samym potwierdzenie wymiernych korzyści, jakie miasta czerpią i mogą czerpać w ramach współpracy w ZMP.

Nadrzędnym celem było wyraźne pozycjonowanie Związku, jako lidera w zakresie reprezentowania interesów polskich miast, który jest skutecznym, wiarygodnym i silnym partnerem w realizacji zadań na rzecz samorządów lokalnych, a przede wszystkim miast.

Istotną rolę odgrywały działania medialne, a także spójna, zintegrowana polityka komunikacyjna, zarówno wewnątrz organizacji, jak i w relacjach zewnętrznych. Działania media relations skierowane do dziennikarzy samorządowych zostały zrównoważone działaniami w mediach mainstreamowych. Celem było przybliżenie tematyki samorządowej szerszej grupie odbiorców. Podjęto długofalową współpracę z dziennikiem **Rzeczpospolita**, a także z dziennikiem **Fakt** oraz z portalem **Wirtualna Polska**.

W 2017 roku dynamicznie rozwijał się serwis internetowy Związku www.miasta.pl, miasta otrzymały możliwość współtworzenia serwisu na poziomi informacyjnym. Biuro Związku podejmowano również aktywność informacyjną na oficjalnym profilu ZMP w serwisie społecznościowym Facebook.

Kontakty z miastami nieczłonkowskimi

- pisma zapraszające do Związku miasta, które otrzymały prawa miejskie w 2017 r.;
- pisma zapraszające z kompletem materiałów informacyjnych do 350 miast nieczłonkowskich (pow. 10 tys. mieszk.);
- zaproszenia na Kongres Miast Polskich do wszystkich miast nieczłonkowskich;
- miasta nieczłonkowskie były zapraszane na spotkania Zarządu ZMP.

Współpraca z miastami

Spotkania regionalne z rzecznikami prasowymi i szefami promocji

Rozmowy z miastami miały za zadanie uzyskanie efektu synergii działań informacyjnych miast i Związku. Spotkania odbyły się w Łodzi, Krakowie i Gdańsku.

Bieżąca komunikacja z miastami członkowskimi

Newsletter

- W 2017 roku Biuro Związku wysłało do miast **147 edycji newslettera**.
- Od czerwca 2017 wysyłka **newslettera zbiorczego** (skrótowy opis najważniejszych działań lobbingowych, prowadzonych przez przedstawicieli ZMP na Komisji Wspólnej Rządu i ST, w Sejmie i Senacie, zapowiedzi wydarzeń, linki do ciekawych artykułów o ZMP w mediach, informacje z miast i o projektach dla miast).
- Średnia wartość open rate - 21,95% (stosunek otwartych wiadomości do liczby wysłanych maili), CTR - średni 5,09% (stosunek liczby unikalnych kliknięć do liczby wysłanych maili). W roku 2016 CTR wynosił 4,00%. Wartość tego wskaźnika jest bardzo wysoka (średnio w Polsce, w zależności od dziedziny, wskaźnik ten wynosi od 2 do 4%; tylko w jednej grupie - administracja publiczna - jest wyższy).

Oficjalny serwis internetowy Związku Miast Polskich – www.miasta.pl

- Na stronie ukazało się ok. 900 aktualności, w tym 561 newsów z miast, promujących ciekawe rozwiązania, innowacyjne działania lub informujące o wydarzeniu w mieście.
- W 2017 roku portal odwiedziło 41.933 użytkowników, generując 204.597 odsłon. Średni czas trwania sesji to 2 min. 44 s, a liczba odwiedzonych stron – 3. Nowi użytkownicy stanowią 58,2%, powracający 41,8%.
- Na stronie znajduje się specjalna strefa dla miast, dostępna dla wszystkich użytkowników portalu, w której zamieszczane są wszystkie materiały wytwarzane przez Biuro Związku. Po zalogowaniu użytkownicy z miast otrzymują dodatkowe uprawnienia do opiniowania aktów legislacyjnych. W 2017 r. status takiego użytkownika posiadało 25 osób. Zalogowani użytkownicy mogą również zamieszczać aktualności na stronie oraz wydarzenia w kalendarzu ZMP. Status redaktora, który ma prawo zamieszczania informacji na portalu, posiada obecnie tylko 18 osób. Miasta zostały poinformowane pisemnie o tych możliwościach współredagowania strony, jednak poziom udziału we współtworzeniu naszego serwisu jest niewysoki, choć niemal nie wymaga dodatkowych działań.

Rozwój profilu ZMP na portalu Facebook

- Liczba fanów: 4307
- Liczba opublikowanych postów: 308
- Polubienia postów: 5421, komentarze: 265; udostępnienia: 1011
- Wyświetlenia postów: 926 874
- Łączny zasięg postów: 536 702.

Miesięcznik Samorząd Miejski

- 11 numerów, ok. 176 stron treści o działaniach ZMP i o miastach, ponad 140 artykułów merytorycznych oraz relacji z wydarzeń i statutowych spotkań Związku, 13 wywiadów z włodarzami miast.

Film promocyjny Związku

- W 2017 r. powstał film promocyjny Związku i miast członkowskich o tym, jak samorzady zmieniają Polskę. Materiały do filmu udostępniło 65 miast.

Relacje z mediami

Efekty działań w 2017 roku:

- ukazało się 8699 informacji o lub ze Związku Miast Polskich;
- wartość ekwiwalentu reklamowego (AVE, bez telewizji) wyniosła 38.076.816 zł;
- większość informacji o działaniach Związku ukazuje się w mediach ogólnopolskich (92,5%);
- nastąpił wzrost o blisko połowę publikacji o ZMP w mediach regionalnych (7,5%).

Współpraca z portalem *Wirtualna Polska* i *WP Money.pl*

- W jej ramach zostało opublikowanych 14 artykułów problemowych o samorządach i miastach członkowskich ZMP, sondę na temat segregacji odpadów, quiz przedstawiający pozytywne zmiany, jakie zaszły w polskich miastach oraz film promocyjny ZMP. W publikacjach przedstawiono doświadczenia miast, ciekawe, innowacyjne wdrożenia rozwiązań oraz problemy, z którymi mierzą się samorządy. Wszystkie publikacje były promowane na głównej stronie portalu WP i Money.pl.

Efekty działań (WP):

- Oglądalność treści przekroczyła zakładaną gwarancję o 90.359 unikalnych użytkowników. Ilość odsłon wszystkich treści wyniosła aż 319.908.
- Film o ZMP cieszył się wielkim zainteresowaniem - obejrzano go 298.394 razy.

Współpraca z dziennikiem *Rzeczpospolita Życie Regionów*

- W 2017 roku zrealizowano 4 debaty redakcyjne dotyczące aktualnych spraw związanych z samorządem miejskim. Relacje z debat opublikowane zostały w dzienniku. I debata dotyczyła obszaru metropolitalnego Warszawy, II - polityki kulturalnej miast (zrealizowana podczas Forum Kultury w Elblągu), III - podczas Kongresu Miast Polskich w Krakowie i dotyczyła roli miast w rozwoju kraju, IV - dotyczyła możliwości rozwoju polskich miast i odbyła się przy okazji ogłoszenia wyników Rankingu Samorządów *Rzeczpospolitej* 2017 w Jarocinie.

Współpraca z dziennikiem *Fakt*

- 23 maja 2017 r. odbyła się debata redakcyjna „Samorząd - dlaczego go potrzebujemy?”, w której wzięli udział prezydenci i burmistrzowie - przedstawiciele ZMP, radny, działacze organizacji pozarządowych i ruchów miejskich. Pełny zapis debaty ukazał się w druku w dzienniku 31 maja 2017 r. oraz w serwisie Fakt24.pl.
- W ostatnim kwartale roku zostały opublikowane 2 artykuły problemowe, dotyczące zmian w ordynacji wyborczej (w wersji drukowanej i w serwisie Fakt24.pl).

Aktywność medialna w obronie samorządności – ostatni kwartał 2017 r.

W ostatnim kwartale roku wyraźnie zwiększyła się ekspozycja Związku w mediach. Wynikało to ze wzmożonych działań komunikacyjnych w obronie decentralizacji, a w październiku także w związku z Kongresem Miast Polskich. Odnotowany został bardzo wyraźny wzrost materiałów informacyjnych o ZMP w radiu, które dotarło do 19 mln 622 tys. odbiorców, co stanowiło 50% dotarcia do odbiorców spośród wszystkich innych mediów.

2018 r.

W 2018 roku dział relacji zewnętrznych utrwał działania komunikacyjno-wizerunkowe Związku, rozwijał kontakty dziennikarskie i docierał do nowych tytułów prasowych. Ważnym przedsięwzięciem była kampania edukacyjno-informacyjna ZMP i miast członkowskich, której celem było wzmocnienie pozytywnego wizerunku samorządu miej-

skiego i zwiększenie frekwencji wyborczej. Współpraca z dziennikiem **Fakt**, skierowała treści samorządowe do nowego grona odbiorców. Działania i aktywności medialne dotyczyły m.in. takich tematów jak: reforma edukacji, zmiany w prawie wyborczym, ustawy o zwiększeniu udziału obywateli w życiu publicznym, walki ze smogiem, cen energii elektrycznej, wynagrodzeń samorządowców pochodzących z wyboru i powołania.

Kontakty z miastami nieczłonkowskimi

- Rozesłano pisma zapraszające do Związku miasta, które otrzymały prawa miejskie w 2018 r.: Józefów nad Wisłą, Otyń, Sanniki, Tułowice, Wiślica, Łagów, Radoszyce.
- Ponadto miasta nieczłonkowskie były zapraszane na spotkania Zarządu ZMP.

Współpraca z miastami

Kongres Rzeczników Prasowych, redaktorów Prasy Miejskiej i Biur Promocji, Tychy, 17 i 18 maja 2018 r.

Informacja o Kongresie jest zawarta w punkcie 5 niniejszego sprawozdania.

Bieżąca komunikacja z miastami członkowskimi, informacja o działalności Związku

W 2018 roku Biuro Związku wysłało do miast 117 **newsletterów**, w tym 7 **zbiorczych**. Informowaliśmy w nich o bieżącej działalności Związku i podejmowanych interwencjach w sprawach dotyczących najważniejszych problemów miast, ciekawych konferencjach, konkursach i innych inicjatywach, naszych a także współpracujących z nami partnerów.

- Średnia wartość open rate - 22,30% (21,95% w 2017, 18,5% w 2016) - stosunek otwartych do liczby wysłanych maili, CTR - średni 6.02% (5,09% w 2017, 4,00% w 2016) - stosunek liczby unikalnych kliknięć do liczby wysłanych maili).

Oficjalny serwis internetowy Związku Miast Polskich – www.miasta.pl

- Na stronie ukazało się 850 newsów w aktualnościach, w tym 482 newsy ze 137 miast, promujących ciekawe, innowacyjne działania lub informacje o wydarzeniu.
- W 2018 r. portal odwiedziło 63.090 użytkowników (w 2017 r. - 41.933), generując 199.970 odsłon. Średni czas trwania sesji to 2 minuty, a liczba odwiedzonych stron - 2,2. Nowi użytkownicy stanowią 88,5% (w 2017 r. 58,2%), powracający 11,5% (w 2017 r. 41,8%).
- Strona stała się źródłem informacji dla mediów samorządowych i opiniotwórczych; cytują ją m.in: Samorządowy PAP, Portal Samorządowy, Polityka, TOK FM, Radio ZET, RMF FM, Wirtualna Polska, Rp.pl, Money.pl, Wirtualnemedial.pl, Polska The Times.

Oficjalny profil ZMP na portalu Facebook

- Liczba fanów: 9685
- Liczba opublikowanych postów: 302
- Wyświetlenia postów*: 2,1 mln
- Łączny zasięg postów**: 1,4 mln
- Polubienia postów: 1344, komentarze: 655, udostępnienia: 2009

*Wyświetlenia wskazują, ile razy treści pochodzące z Twojej strony lub jej dotyczące pojawiły się na ekranach odbiorców;

** Zasięg to liczba osób, na ekranach których wyświetliły się treści pochodzące z Twojej strony lub jej dotyczące.

Miesięcznik *Samorząd Miejski*

- 10 numerów *Samorządu Miejskiego*, zawierających 241 informacji o/ ze 107 miast (o 107 miastach pisaliśmy w SM przynajmniej raz),
- opisanych zostało 7 jubileuszy miast dotyczących rocznic przyznania praw miejskich (Rawicz, Przeworsk, Sianów, Koronowo, Żywiec, Wieruszów, Swarzędz).

Miasta Polskie w Niepodległej – publikacja książki i baza materiałów archiwalnych

W 100. rocznicę odbudowy samorządu terytorialnego, utworzenia Związku Miast Polskich, w ramach obchodów stulecia Niepodległej Rzeczypospolitej wydaliśmy w 2018 roku książkę „**Sto lat Związku Miast Polskich 1917-2018**” autorstwa Bogdana Mościckiego oraz przygotowaliśmy publicznie dostępną platformę informacyjno-edukacyjną „**Miasta polskie w Niepodległej (1917-2018)**”, która powstała na podstawie materiałów nadesłanych z miast i instytucji miejskich. Działania te dofinansowano ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022.

Współpraca z dziennikiem *Fakt*

- Od stycznia do maja 2018 roku zostało opublikowanych 9 artykułów problemowych dotyczących tematów samorządowych w wersji drukowanej dziennika i w serwisie Fakt24.pl.
  - Tematyka została przygotowana i uzgodniona z rzecznikami prasowymi miast i wynikała z sugestii i zapotrzebowania miast na daną tematykę.
  - Artykuły przedstawiały konkretne doświadczenia miast i zwykle opatrzone były mini wywiadem z prezydentem lub burmistrzem danego miasta:
1. „Samorządy dbają o maluchy” - 24.02 - na przykładzie Warszawy, Tarnowa, Poznania, Płocka, Mysłowic,
  2. „Tak pięknieją polskie miasta” - 03.03 - na przykładzie Łodzi i Sopotu,
  3. „Samorządy stawiają na transport” - 06.03 - na przykładzie Tychów, Bełchatowa,
  4. „Oddaj 1% podatku w swoim mieście” - 24/25.03 - na przykładzie Gliwic,
  5. „Rozwijać się można tylko z obywatelami” - 13.04 - na przykładzie Świdnika, Warszawy i Jeleniej Góry,
  6. „Tak rozwijają się miasta w Polsce” - 17.04 - na przykładzie Wyszkowa, Częstochowy, Ełku i Rzeszowa,
  7. „Mieszkanie Plus? Te miasta proponują coś znacznie lepszego!” - 24.04 - na przykładzie Wałbrzycha, Radomska i Piły,
  8. „Samorządy dbają o ekologię” - 10.05 - na przykładzie Płońska, Tychów, Bielsko-Białej,
  9. „Samorządy dzielą się władzą z mieszkańcami” - 30.05 - na przykładzie Dąbrowy Górniczej, Sopotu, Łodzi, Poznania, Bydgoszczy, Gdańska i Lublina.

Materiał video – Statistica WP money.pl o samorządzie miejskim i ZMP

W materiale przedstawiono budżet polskich samorządów oraz zakres działania i odpowiedzialności gmin. Porównano też wysokość wydatków budżetu centralnego i budżetów miast. Pieniądze przeznaczone przez samorząd na inwestycje w przedszkola, drogi, baseny itp. są większe niż środki wydawane na ten cel przez budżet centralny. Zaznaczona została rola władz lokalnych, które rozwijają społeczności lokalne. Z materiału video z serii Statistica internauci dowiadują się, skąd samorządy mają na to pieniądze.

Relacje z mediami

Większym imprezom oraz posiedzeniom Zarządu ZMP towarzyszyły briefingi i konferencje prasowe. Zapraszane na nie media regionalne i lokalne, w tym miejscowe telewizje, informowały społeczności lokalne o pracach Zarządu Związku na rzecz rozwiązywania problemów samorządów i ich mieszkańców.

Dzięki stałym kontaktom rzecznika prasowego z grupą dziennikarzy, którzy piszą o sprawach samorządowych, udostępnianym materiałom i informacjom prasowym, prezentowaliśmy na bieżąco nasze stanowiska i komentarze ekspertów w ważnych ogólnopolskich dziennikach takich jak *Rzeczpospolita*, *Dziennik Gazeta Prawna*, *Gazeta Wyborcza*, a także w telewizji (głównie w programach TVN) i ogólnopolskich rozgłośniach radiowych (m.in. audycje Polskiego Radia, wiadomości w Radio ZET, RMF FM). Informacje o naszej aktywności w mediach pokazujemy szerzej na naszej stronie w dziele Media o nas - <http://www.miasta.pl/media-o-nas>.

Związek w mediach

Efekty działań w 2018 r.:

- Ukazało się 6 871 informacji o Związku Miast Polskich (w 2017 r. - 8 699).
- Nastąpił wzrost publikacji w radiu - 821, (w 2017 r. - 393), w prasie - 866 (w 2017 r. - 837) i w telewizji - 37 (w 2017 r. 26).
- Zaobserwowano spadek liczby publikacji na portalu Facebook i na portalach internetowych - o ok. 1500 publikacji w 2018 r.
- Mimo to wartość dotarcia przekazu czyli liczba potencjalnych kontaktów z przekazem (informacją o ZMP) w 2018 r. wyniosła 137.491.620 (w 2017 r. 107.936.636).
- 66,6 % publikacji o ZMP ukazało się w mediach ogólnopolskich, natomiast 33,4% w mediach regionalnych. Nastąpił wyraźny wzrost publikacji w mediach regionalnych (w 2017 r. - 7,5%).
- Wartość ekwiwalentu reklamowego (AVE - bez telewizji) - wyniosła 44.296.705 zł (w 2017 r. 38.076.816 zł). AVE to wskaźnik obrazujący nakłady, jakie należałoby ponieść na reklamę w określonych mediach i formatach.

8. KAMPANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNA „Sam rządząj swoje miasto” i „Urządzą swoje miasto – idę na wybory” – maj i październik 2018

W grudniu 2017 r. Zgromadzenie Ogólne przyjęło uchwałę o nieobowiązkowej opłacie przekazanej przez miasta członkowskie na kampanię informacyjno-edukacyjną w wysokości 8 gr. na mieszkańca. Kampania miała wzmocnić pozytywny wizerunek samorządu miejskiego, przyczyniając się jednocześnie do wzrostu frekwencji wyborczej.

W kampanię zaangażowało się **75 miast** z ZMP, od których pozyskaliśmy **487 983,69 PLN**.

Pierwsza wspólna kampania edukacyjna miast „Sam rządząj swoje miasto” została zainicjowana w maju, który jest miesiącem samorządu terytorialnego. Kampania zachęcała mieszkańców do uczestniczenia w zarządzaniu swoimi miastami i kształtowania najbliższego otoczenia.

Druga część kampanii, która odbyła się w październiku, realizowała cele dalszego pogłębiania wiedzy o samorządzie terytorialnym, ale przede wszystkim miała za zadanie zwiększenie udziału mieszkańców w wyborach samorządowych. Hasło „Sam rządząj swoje miasto” zostało zastąpione hasłem „Urządzą swoje miasto - idę na wybory”. Październikowa część kampanii była skoordynowana czasowo i graficznie z działaniami m.st. Warszawy. Z początkiem października stolica rozpoczęła realizację cyklu debat, szkoleń i warsztatów o samorządzie terytorialnym i samorządności.

Budżet I części kampanii: 345 402,20 zł brutto.

Budżet II części kampanii: 142 581,49 zł brutto.

Działania reklamowe w I części kampanii (maj):

W ramach kampanii przygotowano:

- 30 sek. spot video.
- 75 dedykowanych pakietów graficznych dla każdego miasta.
- Oficjalną stronę internetową kampanii (landing page) www.miasta.pl/kampania/
- Bazę mediów, konferencję prasową w Warszawie, dwie informacje prasowe, skrypt informacyjny dla miast, Q&A dla dziennikarzy.

Internet:

Kampania w postaci spotu video, grafik oraz reklamy display została wyemitowana w Internecie na platformach: Google, Facebook, Instagram, YouTube, VOD, Ipla, Player. Kampania była geotargetowana na 75 miast uczestniczących w kampanii, w szczególności użytkowników 18+, zainteresowanych sprawami lokalnymi.

Facebook:

Przeprowadzono kampanię zasięgową (w ciągu 10 dni udało się dotrzeć do ponad 80 tys. odbiorców. Do profilu ZMP dołączyło 215 nowych fanów), kampanię page like (w ciągu tygodnia udało się dotrzeć do ponad 50 tys. unikalnych użytkowników. Średni koszt pozyskania jednego nowego fana wyniósł poniżej 1 zł i powiększył społeczność o ponad tysiąc nowych osób), zrealizowano również posty promowane.

Działania reklamowe w II części kampanii (październik):

Radio RMF FM:

- Od 8-14 października 2018 r. 40 razy został wyemitowany 15 sek. spot radiowy.
- Spot radiowy dostępny jest w linku: <https://bit.ly/2PYw35l>.
- Zaplanowana grupa docelowa kampanii to odbiorcy w wieku 18-60 lat. Grupa ta wyniosła 23 364 174 osoby. Reklama dotarła do 11 625 000 osób, co stanowi 49,8 % grupy docelowej. Jedna osoba z grupy docelowej miała średnio czterokrotny kontakt ze spotem radiowym.

Portal Wirtualna Polska:

- Artykuł natywny „Związek, który ma problem z każdym rządem. Najwięcej jest w nim bezpartyjnych prezydentów” + video, wspierane tygodniową promocją. Artykuł odnotował 17.221 odsłon, wygenerowanych przez 16.163 UU oraz artykuł redakcyjny.

Dziennik Rzeczpospolita i Rzeczpospolita Życie Regionów:

- Materiały redakcyjne, wizerunkowe i kampania banerowa.

Facebook:

- Kampanii na portalu FB towarzyszyły 3 animacje, które przedstawiały w uproszczony sposób, jaką ścieżkę muszą pokonać mieszkańcy angażując się w budżet obywatelski, sąsiedzką inicjatywę lokalną oraz konsultacje społeczne. Animacje dostępne są w linku: <https://bit.ly/2DHjwhb>.
- Przeprowadzona została kampania zasięgowa (w ciągu 8 dni udało się dotrzeć do ponad 56 tys. odbiorców, a ponad 1000 osób odwiedziło stronę kampanii zaraz po obejrzeniu reklamy), kampanię page like (do profilu dołączyło 3188 nowych osób, a sama informacja o istnieniu strony Związku Miast Polskich została wyświetlona ponad 230 tys. razy i dotarła aż do ponad 102 tysięcy unikalnych użytkowników Facebooka), zrealizowano posty kampanijne promowane i niepromowane.

Działania public relations kampanii:

Temat kampanii podjęły m.in. takie media jak: Polityka, Polska The Times, Rzeczpospolita, Telewizja Polska, Dziennik Gazeta Prawna, WP Money.pl, Polskie Radio RDC, a także media lokalne i branżowe, o profilu samorządowym i marketingowym. Liczba publikacji wyniosła ok. 225, a wysokość ekwiwalentu reklamowego - 418 tys. zł.

Aktywność i zaangażowanie miast:

- Miasta aktywnie zaangażowały się w przedsięwzięcie. Większość z nich informowała o wspólnej akcji oraz prezentowała narzędzia dedykowane mieszkańcom poprzez swoje strony internetowe i media społecznościowe.
- Przykładowo w komunikacji publicznej wyświetlany był spot kampanii, wydrukowano i rozwieszono plakaty, zamieszczono reklamy w gazetach lokalnych i prezentacje na telebimach i innych dużych formatach reklamowych, a także w city-lightach.
- Biuro Związku zachęcało również pozostałe miasta członkowskie do zaangażowania się w promocję samorządności i do publikowania informacji. Miasta otrzymały maila wraz z grafikami, spotem video i informacją prasową.

9. PRZESŁANIE NA VIII KADENCJĘ

Przekazując nowym władzom Związku i nowym osobom w jego organach dotychczasowy dorobek, składający niniejsze sprawozdanie Zarząd VII kadencji pragnie **wskazać najważniejsze sprawy**, zwłaszcza legislacyjne, **które wciąż pozostają do załatwienia**.

Z problemów legislacyjnych najważniejsze są:

- a) działanie na rzecz korzystnych dla miast, systemowych rozwiązań w zakresie finansów jednostek samorządu terytorialnego, w tym przywrócenie zasady rekompensowania powodowanych zmianami ustawowymi ubytków w dochodach własnych,
- b) doprowadzenie do uwzględniania w budowaniu systemu finansów lokalnych standardów wykonywania usług publicznych (zwłaszcza oświatowych),
- c) wprowadzenie podatku od wartości nieruchomości gruntowych, części samorządowych podatku PIT oraz zwrotu podatku VAT od inwestycji publicznych,
- d) wyegzekwowanie wprowadzenia zasady **jedno miasto – jeden gospodarz**,
- e) obrona wywalzonego zakresu decentralizacji spraw publicznych,
- f) przywrócenie samodzielności JST w zakresie zadań własnych (klauzula generalna: ustawa wyznacza ramy prawne; o sposobie wykonywania zadania w tych ramach decydują organy JST a nie rozporządzenia).

W obecnej sytuacji politycznej ważne jest **dalsze wzmocnienie środowiska samorządowego i obrona dorobku polskiej decentralizacji**.

Zmiany ustrojowe powinny zmierzać przede wszystkim do naprawy tego, co zepsuto podczas 29 lat funkcjonowania samorządu terytorialnego, jak również do modernizacji ustroju tam, gdzie od lat formułujemy jasne wnioski i postulaty. Dotyczą one zwłaszcza:

- wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych we wszystkich miastach,
- zniesienia zakazu łączenia mandatu samorządowego z mandatem senatora.

Z innych ważnych spraw trzeba wymienić:

- a) utrwalenie znaczenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- b) aktywny udział przedstawicieli miast w innych gremiach opiniotwórczych,
- c) poszerzenie zakresu współpracy między miastami za pośrednictwem Związku (wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami),
- d) wzmocnienie zakresu współpracy międzynarodowej miast, w tym zwłaszcza w ramach Unii Europejskiej.

Realizacja tych i innych przedsięwzięć będzie możliwa przede wszystkim przy **dalszym wzroście profesjonalizmu działań Związku**, co z kolei wymaga **jak najszerszego udziału przedstawicieli miast** w podejmowanych działaniach. Polskie samorządy, w tym zwłaszcza miasta, potrzebują silnej reprezentacji. Będzie ona tym silniejsza, im **bardziej solidarnie i aktywnie miasta będą budować swój Związek**.

Skład Zarządu Związku Miast Polskich w VII kadencji

Zygmunt FRANKIEWICZ
Prezes,
Prezydent Gliwic

Jacek MAJCHROWSKI
Wiceprezes,
Prezydent Krakowa

Krzysztof ŻUK
Wiceprezes,
Prezydent Lublina

Marcin PLUTA
Wiceprezes,
Burmistrz Brzezin

Andrzej PIETRASIK
Skarbnik, Burmistrz Płońska

Krzysztof KOSIŃSKI
Sekretarz, Prezydent Ciechanowa

Tomasz ANDRUKIEWICZ
Prezydent Ełku

Robert CHOMA
Prezydent Przemysła

Jacek KARNOWSKI
Prezydent Sopotu

Dorota ZBIŃKOWSKA
Radna RM Warszawy
(członkini Zarządu od 2017 roku)

Ryszard BREJZA
Prezydent Inowrocławia

Andrzej DZIUBA
Prezydent Tychów

Mieczysław GOŁUŃSKI
Burmistrz Kartuz

Jarosław GÓRCZYŃSKI
Prezydent
Ostrowca Świętokrzyskiego

Krzysztof JAŹDŹYK
Prezydent Skierniewic

Zofia TRĘBICKA
Radna RM Warszawy
(członkini Zarządu do 2016 roku)

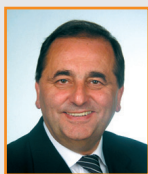
Bogusław KARAKULA
Burmistrz
Sokołowa Podlaskiego

Jacek JAŚKOWIAK
Prezydent Poznania
(członek Zarządu od 2017 roku)

Janusz GROMEK
Prezydent Kołobrzegu

Adam Lewandowski
Burmistrz Śremu

Zbigniew PODRAZA
Prezydent
Dąbrowy Górniczej

Piotr PSIKUS
Burmistrz Kępna

**Szymon SZYNKOWSKI
vel Sę**
Delegat miasta Poznania,
Poseł na Sejm RP
(członek Zarządu do 2017 roku)

Tomasz KACPRZAK
Przewodniczący RM Łodzi

Władimir TYSZKIEWICZ
Prezydent Nowej Soli

Roman SZEŁEMEJ
Prezydent Wałbrzycha